

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо підготовки та захисту
магістерської дипломної роботи**

05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 051 «Економіка»

**ступінь вищої освіти
«Магістр»**

Полтава – 2016

Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту магістерської дипломної роботи здобувачами вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» / За ред. О. Д. Дивнич. – Полтава: ПДАА, 2016. – 113 с.

Методичні рекомендації обговорені, схвалені та затверджені на засіданні науково-методичної ради спеціальності «Економіка» «24» жовтня 2016 р., протокол № 3

Пропоновані методичні рекомендації висвітлюють зміст і методику виконання магістерських дипломних робіт здобувачів вищої освіти спеціальності «Економіка» освітнього рівня «Магістр», містять завдання щодо їх виконання, визначають порядок опрацювання вихідної бухгалтерсько-статистичної та економічної інформації, матеріалів досліджуваних аграрних підприємств, інформації науково-дослідних установ, літературних джерел, власних спостережень.

ISBN

© ПДАА

З М І С Т

	Стор.
ВСТУП.....	4
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
РОЗДІЛ 1. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	
1.1. Вибір напрямку та затвердження теми і об'єкту дослідження.....	10
1.2. Складання плану магістерської дипломної роботи та оформлення завдання на переддипломну практику.....	14
1.3. Орієнтовні плани магістерських дипломних робіт.....	19
1.4. Обов'язки наукового керівника і здобувача вищої освіти.....	54
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	57
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИКЛАДНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ.....	65
РОЗДІЛ 4. РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	73
РОЗДІЛ 5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ.....	76
РОЗДІЛ 6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	91
ДОДАТКИ.....	94

ВСТУП

В умовах ринкових відносин зростає потреба у фахівцях, які могли б забезпечити техніко-економічне обґрунтування управлінських рішень, здійснювали б аналітичну роботу та обґрунтовували стратегії розвитку підприємств. Високоєфективну і конкурентоспроможну економіку можуть сформулювати та розвивати тільки професійно-компетентні й досвідчені управлінські кадри всіх рівнів, перш за все господарські керівники і спеціалісти з базовою та повною економічною освітою.

Фахівець економічного напрямку підготовки за ступенем вищої освіти «Магістр» повинен мати відповідну теоретичну та практичну підготовку, організаторські навички, ділові якості, досвід дослідницької роботи, вміння творити, мислити й працювати з людьми.

Виконання магістерських дипломних робіт є заключним етапом навчання здобувачів вищої освіти у вищому навчальному закладі і має за мету систематизувати знання, розширити і закріпити професійні вміння та навички щодо вирішення завдань, максимально наближених до умов виробництва.

Виконуючи магістерську дипломну роботу, здобувач вищої освіти поглиблює знання з фундаментальних та фахових дисциплін, освоює методики планування технологічних процесів, оволодіває навичками співставлення результатів своїх досліджень із літературними даними, аналізу, узагальнення і літературного оформлення одержаних результатів з теми проектування, набуває вміння вести науковий пошук, користуватися передовими комп'ютерними технологіями.

Економіст підприємства повинен володіти фундаментальними знаннями з економічної теорії, теорії ринкової економіки, сучасного економіки і маркетингу, аналізу господарської та комерційної діяльності, економіки підприємства. Він повинен володіти методиками обґрунтування стратегічних напрямків розвитку аграрних технологій, давати їм економічну оцінку, обґрунтовувати управлінські рішення з погляду їх економічної ефективності, забезпечувати високопродуктивне використання ресурсів (в тому числі трудових), опрацьовувати шляхи забезпечення конкурентоздатності виробництва.

Підготовці фахівців, що відповідають зазначеним вимогам, слід підпорядкувати цілісну систему організаційних форм і методів навчання - лекції, семінарські, практичні і лабораторні завдання, тести і ділові ігри, самостійну роботу, навчальні і виробничі практики, курсове і дипломне проектування. Кожна із зазначених форм вирішує власні специфічні завдання підготовки спеціалістів, базується на певних методах організації навчального процесу.

Виконання магістерської дипломної роботи дозволяє отримати навички самостійного вирішення важливих науково-практичних завдань. Ця форма державної атестації здобувачів вищої освіти є чинником активізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, в яку все більше впроваджуються елементи наукового дослідження. Вона дозволяє краще підготувати молодого фахівця до

самостійної роботи в умовах науково-технічного прогресу, повніше озброїти його новітніми науковими даними та досягненнями передового досвіду в умовах ринкової трансформації економіки.

У процесі виконання магістерської дипломної роботи здобувачі вищої освіти зобов'язані максимально віддзеркалити набуті теоретичні знання, вміння поєднати їх з практикою виробничо-комерційної діяльності підприємств незалежно від форми господарювання, враховувати специфічні особливості аграрного підприємництва сучасного економічного механізму, особливості розподілу та використання фінансових і матеріальних ресурсів, використання кадрів та організації праці на підприємствах з орієнтацією на вирішення певної проблеми економіки, управління та організації бізнесу; аналізувати наукові, спеціальні та літературні джерела; узагальнювати інформацію та застосовувати сучасні методики наукових досліджень у вирішенні визначеної проблеми; обґрунтовано використовувати вітчизняний та зарубіжний досвід, статистичний та графічний матеріал з обраної теми; вміти самостійно оптимізувати рішення з проблем економіки в сучасних умовах, у тому числі із застосуванням комп'ютерної техніки.

Перевага підготовки та захисту магістерських дипломних робіт полягає передусім у тому, що їх підготовка і захист органічно інтегровані у зміст навчання майбутнього фахівця, зокрема економіста підприємства. Забезпечуючи поглиблення та розширення теоретичних знань, практичних умінь, вона сприяє удосконаленню навичок самостійної роботи здобувачів вищої освіти, їх творчої діяльності і наукових досліджень.

Використовуючи рекомендований методичний підхід, здобувач вищої освіти визначає тенденції чи закономірності розвитку конкретного економічного явища, робить висновки і надає пропозиції виробництву.

Пропоновані методичні рекомендації висвітлюють зміст і методику виконання магістерських дипломних робіт здобувачів вищої освіти спеціальності «Економіка» ступеня вищої освіти «Магістр», містять завдання щодо їх виконання, визначають порядок опрацювання вихідної бухгалтерсько-статистичної та економічної інформації, матеріалів досліджуваних аграрних підприємств, інформації науково-дослідних установ, літературних джерел, власних спостережень.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання і захист магістерської дипломної роботи є завершальним етапом навчання у вищому навчальному закладі, формою державної атестації випускників.

Магістерська дипломна робота є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідницької діяльності здобувача вищої освіти, комплексним науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ним дисциплін, що передбачені навчальним планом спеціальності «Економіка підприємства», проходження всіх практик та стажування, а також проходження переддипломної практики.

Здобувач вищої освіти магістерської підготовки повинен підтвердити рівень загальнотеоретичних і спеціальних знань. Дипломна робота є випускним кваліфікаційним дослідженням, на підставі захисту якого Екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння їй автору кваліфікації і видачу диплома.

Метою виконання магістерського дослідження є поглиблене осмислення професійної проблеми, комплексне опанування матеріалу і методів самостійного дослідження, послідовного викладу, а також практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо економічного розвитку підприємств.

У процесі підготовки магістерської дипломної роботи здобувач вищої освіти у відповідності до кваліфікаційних вимог повинен показати:

- вміння систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності, вміння застосовувати їх у разі вирішення конкретних наукових, технічних, економіко-комерційних, соціальних і виробничих завдань;

- навички самостійної роботи і володіння методиками економічних досліджень в процесі опрацювання різноманітних проблем і завдань;

- рівень підготовленості до самостійної діяльності в сучасних економічних умовах, сучасного етапу розвитку науково-технічного прогресу і перманентних змін виробництва.

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання економіки підприємства;

- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;

- вміння формулювати наукові висновки і обґрунтовувати конкретні пропозиції щодо економічного розвитку і підвищення ефективності реальних досліджуваних об'єктів;

- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

В процесі підготовки і оформлення магістерської дипломної роботи здобувач вищої освіти повинен навчитися працювати з первинними

бухгалтерсько-статистичними даними і літературою, проводити аналіз виробничо-фінансової діяльності підприємства, виявляти резерви підвищення ефективності виробництва, визначати перспективи розвитку підприємства, галузі або виду продукції, економічно обґрунтовувати управлінські рішення, планові та прогностичні показники його функціонування.

Магістерська дипломна робота є самостійним дослідженням наукової проблеми, яке має елементи наукового пошуку та науково-практичної новизни. Вона не може носити тільки оглядовий (реферативний) характер, а має містити в собі оригінальні теоретичні або експериментальні дослідження, виконані за особистою участю здобувача вищої освіти.

Магістерську дипломну роботу експериментального характеру виконують на основі результатів дослідження, проведеного здобувачем вищої освіти під час виробничої практики або під час виконання дослідної роботи на кафедрі чи в проблемній лабораторії. Такі роботи виконують здобувачі вищої освіти, які виявили схильність до наукової діяльності і беруть участь у роботі наукових гуртків кафедр.

Успішний захист магістерської дипломної роботи є підставою для присвоєння випускникові відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня із врученням йому диплома державного зразка (звичайного чи з відзнакою).

Виконання магістерської дипломної роботи є завершальним етапом освітньо-кваліфікаційної підготовки здобувача вищої освіти і спрямоване на розвиток навичок самостійної роботи та набуття умінь планування і проведення досліджень, аналізу і систематизації наукових фактів і експериментальних даних, програмування можливих технологічних рішень, висновків і пропозицій. До того ж важливим є також формування у здобувача вищої освіти навичок написання і оформлення наукової рукописної роботи, які необхідні для майбутньої професійної діяльності випускника.

Магістерська дипломна робота експериментального характеру має включати аналітичний огляд науково-технічної літератури, присвяченої вибраній проблемі, включати аналіз існуючих технологічних процесів виробництва продукції агротехнічного комплексу і вплив цих процесів на довкілля, а також розробляти обґрунтовані пропозиції їх удосконалення. Вона може бути присвячена також аналізу окремих операцій і елементів технологічного процесу (вирощування посадкового та ремонтного матеріалу, годівля тварин різних статевих-вікових груп, оцінювання і відбір об'єктів культивування тощо). Аналіз проводять на основі фактичного матеріалу, зібраного випускниками на підприємствах різних форм власності протягом виробничої практики. Це дає змогу:

- систематизувати та поглибити здобуті знання, творчо застосовувати їх для вирішення конкретних практичних завдань;
- розвивати вміння вести науковий пошук, узагальнювати різні методичні підходи та концепції, чітко аргументувати власну точку зору з проблеми, що досліджується;

- виявляти здібності здобувача вищої освіти щодо підбору, систематизації та аналізу інформації, яка стосується об'єкта та предмета дослідження;
- закріпити вміння здійснювати економічну діагностику;
- поглиблювати навички аналізу економічних показників, закріпити володіння системним підходом, сучасним методичним апаратом, інструментарієм та прийомами обґрунтування організаційних та економічних рішень;
- сформуванню навички розробки наукових висновків і конкретних пропозицій щодо ефективного економічного розвитку в сфері аграрного виробництва.

Магістерська дипломна робота виконується на основі поглибленого вивчення чинного законодавства України з питань підприємницької діяльності, спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з проблеми, яка вивчається, а також результатів проведених здобувачем вищої освіти власних досліджень реального об'єкта.

Підготовка магістерської дипломної роботи передбачає такі основні етапи виконання:

1. Вибір напряму та теми дослідження, подання відповідної заяви і затвердження теми.
2. Визначення об'єкта, предмету, мети та задач дослідження, затвердження індивідуального завдання на магістерську роботу.
3. Опрацювання джерел первинної та наукової інформації, формування загальної Концепції дослідження, методичних підходів та інструментарію, складання робочого плану магістерської роботи.
4. Формування теоретико-методологічних основ проблеми, яка досліджується, узагальнення існуючих концепцій, вивчення еволюції підходів до вирішення проблеми, систематизація сучасних поглядів вітчизняних і закордонних науковців.
5. Збирання фактичного матеріалу, економічна діагностика об'єкта дослідження, поглиблений аналіз та оцінювання показників, що характеризують предмет дослідження.
6. Обґрунтування напрямів вирішення проблеми, яка досліджується, пошук засобів подолання перешкод їх реалізації, економічне обґрунтування доцільності впровадження.
7. Викладення результатів дослідження в текстовій формі, підготовка вступу, висновків, додатків, упорядкування списку використаних джерел.
8. Оформлення магістерської роботи.
9. Зовнішнє рецензування магістерської дипломної роботи.
10. Підготовка до захисту.
11. Захист магістерської дипломної роботи перед Державною екзаменаційною комісією із захисту магістерських робіт.

До виконання магістерської дипломної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили виробничу і переддипломну практику та захистили звіти з них.

Кожному здобувачу вищої освіти кафедра призначає наукового керівника, який надає йому науково-методичну допомогу у самостійній роботі над

дипломною роботою. Науковий керівник індивідуально консультує здобувача вищої освіти, допомагає йому скласти план магістерської дипломної роботи, індивідуальне завдання до переддипломної практики, а також контролює дотримання графіку виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис, готує здобувача вищої освіти до захисту.

Науковими керівниками призначаються провідні викладачі і науковці кафедри, а також спеціалісти установ і підприємств, що працюють за профілем магістерської дипломної роботи та мають відповідний науковий ступінь.

Розподіл тем магістерських дипломних робіт, які мають виконуватися здобувачами вищої освіти, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також з урахуванням наукових інтересів, які виявлені здобувачем вищої освіти у цей період.

Основними нормативними документами для підготовки фахівців у вищих навчальних закладах є освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми. На їх основі у вищих навчальних закладах складають всі документи, що регламентують види освітньої діяльності. Водночас враховують вимоги загальноосвітніх інструктивних документів, а саме:

1. ДК 003:2010 Державний класифікатор України. Класифікатор професій.
2. КВЕД-2010. Класифікація видів економічної діяльності.
3. Довідник кваліфікаційних характеристик працівників. Центр продуктивності Міністерства праці та соціальної політики України.
4. ДСТУ 3008-95 Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення.
5. Закон України «Про вищу освіту».
6. Методичні рекомендації щодо проведення практики здобувачів вищої освіти у аграрних вищих навчальних закладах .
7. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах.
8. Рекомендації про порядок створення, організацію і роботу Державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України (Лист Міністерства освіти України від 29.12.93 № 83 - 5/1259).

РОЗДІЛ 1 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1.1. Вибір напрямку та затвердження теми і об'єкту дослідження

Тематика магістерських дипломних робіт розробляється деканатом та випусковою кафедрою у відповідності до вимог освітньо-професійної програми фахівців спеціальності 051 «Економіка», відповідно до затверджених навчальних планів, вивчених дисциплін і відображає актуальну проблематику сучасної економіки. Тематика щорічно переглядається та поновлюється. Перелік тем магістерських робіт зі спеціальності визначають у вищому навчальному закладі до початку навчального року. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітнього рівня. Редакція назв тем кваліфікаційних робіт повинна бути конкретною і містити процедуру діяльності та продукт, що отримуємо.

Здобувачеві вищої освіти надається право обрати тему магістерської дипломної роботи з орієнтовної тематики кафедри або з проблем, які розробляються відповідно до комплексного плану наукових досліджень викладачів кафедри, а також запропонувати власну тему, що відповідає його схильностям та інтересам.

Здобувачеві вищої освіти надається право самостійно обрати тему магістерської дипломної роботи згідно з тематикою, що запропонована в даних методичних рекомендаціях. Крім того, магістерські дипломні роботи можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та підприємницькі структури, що уклали із академією контракти на навчання здобувачів вищої освіти або договори про співпрацю та співробітництво. Здобувач вищої освіти, за погодженням із керівником, може запропонувати свою тему дослідження за умови відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, місця роботи, можливостей отримання необхідної інформації на об'єкті дослідження).

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

1. Виробничі витрати підприємства та перспективи зниження собівартості продукції
2. Організаційно-економічні напрями енергозбереження в галузі рослинництва у підприємстві
3. Організаційно-економічні напрями енергозбереження в галузі тваринництва у підприємстві
4. Економічна ефективність виробничої діяльності підприємства та перспективи її підвищення
5. Організаційно-економічні шляхи збільшення доходів у підприємстві

6. Напрями та резерви підвищення ефективності використання основних засобів у підприємстві
7. Кредитна політика підприємства та напрями її вдосконалення
8. Організаційно-економічний механізм забезпечення доходності підприємства
9. Економічна ефективність виробництва продукції тваринництва та напрями її підвищення у підприємстві
10. Економічна ефективність виробництва продукції рослинництва та напрями її підвищення у підприємстві
11. Економічна ефективність виробництва технічних культур та шляхи її підвищення у підприємстві
12. Обґрунтування інноваційної стратегії підприємства
13. Удосконалення операційної системи виробництва продукції рослинництва у підприємстві
14. Шляхи підвищення якості продукції (за видами галузі рослинництва, тваринництва) та забезпечення її конкурентоспроможності у підприємстві
15. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємства
16. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства на регіональному та зовнішньому ринках
17. Шляхи підвищення ефективності використання сільськогосподарської техніки у підприємстві
18. Напрями підвищення інвестиційної активності підприємства
19. Удосконалення маркетингового забезпечення виробничо-комерційної діяльності підприємства
20. Формування та шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства
21. Формування та реалізація маркетингової стратегії розвитку продукції скотарства у підприємстві
22. Шляхи та резерви підвищення продуктивності праці у підприємстві
23. Шляхи оптимізації витрат та зниження собівартості продукції тваринництва у підприємстві
24. Шляхи та резерви зниження собівартості продукції рослинництва у підприємстві
25. Напрями підвищення економічної безпеки підприємства
26. Обґрунтування виробничо-маркетингової стратегії підприємства
27. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва технічних культур у підприємстві
28. Організаційно-економічні напрями підвищення ефективності використання земельних ресурсів підприємства
29. Формування організаційно-економічних відносин підприємств та їх удосконалення (за матеріалами підприємств регіонального АПК)
30. Прибуток підприємства та шляхи його збільшення
31. Напрями підвищення ефективності операційної системи виробництва продукції тваринництва

32. Удосконалення товарної та цінової політики підприємства
33. Економічна ефективність виробництва молока та шляхи її підвищення у підприємстві
34. Економічна ефективність виробництва яловичини та шляхи її підвищення у підприємстві
35. Організаційно-економічні шляхи підвищення економічної ефективності виробництва свинини у підприємстві
36. Розвиток інноваційного потенціалу підприємства
37. Формування фінансових результатів і напрямів їх збільшення у підприємстві
38. Напрями підвищення економічної ефективності діяльності фермерського господарства
39. Формування та шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства
40. Удосконалення системи мотивації праці у підприємстві
41. Напрями удосконалення системи оплати праці у підприємстві
42. Формування ефективної логістичної системи розподілу продукції у підприємстві
43. Шляхи прискорення оборотності оборотного капіталу підприємства
44. Шляхи поліпшення ділової активності підприємства
45. Напрями удосконалення організації та нормування праці у підприємстві
46. Шляхи підвищення економічної ефективності використання капіталу підприємства
47. Організаційно-економічні шляхи підвищення ефективності використання ресурсів підприємства
48. Шляхи підвищення ефективності бюджетного управління підприємства (галуззями, підгалуззями)
49. Удосконалення виробничо-галузевої структури підприємства
50. Шляхи оптимізації виробничої програми підприємства
51. Напрями підвищення ефективності виробничо-комерційної діяльності підприємства у конкурентному середовищі
52. Оцінювання капіталу підприємства та оптимізація його структури
53. Економічний механізм управління ефективністю праці у підприємстві
54. Еколого-економічна ефективність використання сільськогосподарських угідь та шляхи її підвищення
55. Обґрунтування стратегії економічної диверсифікації підприємства
56. Шляхи підвищення ефективності виробництва зернових культур та функціонування ринку зерна
57. Маркетингові аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємства
58. Напрями вдосконалення економічного управління реальними інвестиціями підприємства
59. Діагностика фінансового стану підприємства та чинники його стабілізації
60. Інноваційне управління підприємством (галуззю рослинництва, галуззю тваринництва)

Обираючи певну тему, здобувачам вищої освіти слід враховувати практичне значення питання, що вивчається, його актуальність, ситуацію на конкретному ринку, учасниками якого є підприємства, обрані як об'єкт дослідження, очікуваний ступінь корисності щодо рекомендацій підприємствам, які будуть опрацьовані за результатами дослідження.

Здобувач вищої освіти заочної форми навчання обирає тему з урахуванням власної виробничої діяльності, що дозволить пов'язати теоретичні засади теми дослідження з удосконаленням виробництва та підвищення його ефективності.

Разом із вибором теми визначається об'єкт, на матеріалах якого буде виконуватися робота. Це повинні бути підприємства будь-якої форми власності, які є юридичною особою і мають самостійну звітність. Діяльність вибраних підприємств повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної проблеми.

Об'єктом дослідження магістерської дипломної роботи може бути:

- 1) окреме підприємство незалежно від організаційно-правової форми;
- 2) сукупність всіх сільськогосподарських підприємств за організаційно-правовими формами в адміністративному районі (області);
- 3) сукупність домогосподарств сільської (селищної) ради адміністративного району (області);
- 4) агрохолдинг та сукупність його господарств (дочірніх підрозділів), що знаходяться по території області, району;
- 5) сукупність підприємств агропромислового об'єднання (асоціацій) в районі, області;
- 6) 3 підприємства тієї чи іншої організаційно-правової форми, коли ряд виробничо-економічних показників для аналізу мають бути зведеними (по досліджуваній сукупності) в районі, області.

Увага! Здобувач вищої освіти має обрати такий об'єкт дослідження, по якому є зведена аналітична інформація, або має отримати аналітичну інформацію по організаційно-правовим формам підприємств, щоб її звести для проведення аналізу і економіко-статистичної обробки.

Із усієї сукупності господарств, які мають бути проаналізовані як обраний об'єкт дослідження, здобувач вищої освіти має виділити одне підприємство в якості досліджуваного. Це те підприємство, де здобувач вищої освіти проходив практику і для такого господарства будуть розроблені конкретні заходи покращення його економічної діяльності.

Бажаним є виконання теми на замовлення керівництва об'єкта дослідження, яке оформлюється відповідним листом (*додаток В*).

Кожен здобувач вищої освіти випускного курсу формулює у заяві на ім'я декана факультету, яка є підставою для призначення наукового керівника, назву теми і повну юридичну назву об'єкта дослідження (*додаток З*).

Після остаточного узгодження з науковим керівником і редагування формулювання тем магістерських дипломних робіт із зазначенням об'єкту, на яких вони виконуватимуться, розглядаються та обговорюються на засіданні кафедри. Декан факультету готує проект наказу і подає його ректору.

Список здобувачів вищої освіти-магістрантів, перелік їх тем та наукових керівників кожного затверджуються наказом по академії. Усі подальші зміни (формулювання назви, об'єкт дослідження тощо) у разі необхідності аргументуються письмово (заява магістранта), погоджуються з науковим керівником (віза на заяві) і потребують зміни у наказі за письмовим клопотанням кафедри (витяг із протоколу засідання).

Одиничне господарство в об'єкті дослідження є базою переддипломної практики, або місцем роботи здобувача вищої освіти заочної форми навчання. До підприємств АПК належать господарські товариства, виробничі та обслуговуючі кооперативи, акціонерні товариства, приватні підприємства з орендою землі та майна селян, фермерські господарства, підприємства з перероблення сільськогосподарської продукції, підприємства заготівлі зерна та олійного насіння, агрохімічного обслуговування та інші, що пов'язанні з виробництвом продукції сільського господарства та його обслуговуванням.

Якщо об'єкт дослідження – селянські домогосподарства або особисті селянські господарства, то їх мінімальна сукупність визначається по сільській раді, або по окремо взятому селі, адміністративному районі, області.

1.2. Складання плану магістерської дипломної роботи та оформлення завдання на переддипломну практику

Після обрання теми і узгодження її з керівником здобувач вищої освіти починає вивчення літературних джерел.

Порушення здобувачем вищої освіти календарного плану виконання роботи фіксується науковим керівником, який інформує завідувача кафедри. У разі значного порушення графіку виконання за рішенням кафедри здобувач вищої освіти-магістрант може бути недопущений до її захисту.

Після обрання теми і узгодження її з керівником здобувач вищої освіти починає вивчення літературних джерел.

Важливі принципи положення, що мають актуальний характер, містяться у законах України, Указах Президента, постановах Кабінету Міністрів України. Виключно важливим є також підбір та використання різноманітних нормативних матеріалів Міністерства аграрної політики України.

Користуючись систематичними та абетковими каталогами у бібліотеці, здобувач вищої освіти складає список літературних джерел з теми магістерської роботи, який включає роботи провідних економістів, підручники, навчальні посібники, монографії, статті, нормативні і статистичні довідники. Допомогу у підборі літератури нададуть також каталоги обласної наукових бібліотек.

Літературні джерела дозволять познайомитись з науковими дослідженнями з даного питання і обґрунтувати методику виконання магістерської роботи. Ця інформація поєднана з фактичними матеріалами об'єкту дослідження, дає змогу сформулювати висновки і пропозиції відносно підвищення ефективності виробництва удосконалення його організації на підприємствах.

Під час вивчення літератури необхідно підібрати окремі положення (цитати) і використати їх під час написання розділів магістерської роботи. Для зручності використання найбільш потрібних місць окремих першоджерел доцільно виписувати їх на спеціальні картки в наступній послідовності: прізвище та ініціали автора, точна назва статті чи книги, назва видавництва, місто, де здійснено видання, рік видання та номер сторінки. Такі позначки полегшують у подальшому пошук літератури у разі поглибленого вивчення матеріалів для написання тексту магістерської роботи.

Різноманітні статистико-інформаційні джерела та дані, наведені у них, дають змогу здобувачам вищої освіти здійснювати порівняльний аналіз розвитку тієї чи іншої сфери діяльності, виявити тенденції динаміки обсягів вироблюваної продукції, виконуваних робіт, наданих послуг, розширення ринків збуту, порівнювати результати діяльності досліджуваного підприємства з аналогічними підприємствами, середніми показниками району, області, України.

Доцільно керуватися для цього традиційною логікою вивчення літературних джерел:

- загальне ознайомлення з публікацією в цілому та її змістом;
- читання тексту послідовно або вибірково;
- виписування (копіювання) матеріалів, що безпосередньо стосуються теми;
- критичне оцінювання вибраних матеріалів;
- формування відповідного фрагмента тексту кваліфікаційної роботи.

Написання магістерської дипломної роботи передбачає вивчення чинного законодавства, постанов Кабінету Міністрів України, рішень Верховної Ради, нормативних документів відповідних міністерств та інших органів управління з питань, пов'язаних з темою магістерської роботи. Доцільно також використовувати статистичні матеріали Міністерства статистики України, зокрема, статистичний збірник «Україна в цифрах», статистичні дані Міністерств України.

Особливу увагу доцільно звернути на вивчення матеріалів, опублікованих у періодичній пресі (газети і журнали фахового спрямування), де подаються найсучасніші результати наукових досліджень.

На сучасному етапі розвитку суспільства важливим джерелом вторинної інформації стає мережа Інтернет.

У разі запозичення визначень, цитат тощо, в тексті кваліфікаційної роботи мають бути відповідні посилання.

Під час здійснення магістерського дослідження здобувач вищої освіти має опрацювати не менше 70 інформаційних джерел.

Магістерська дипломна робота має виконуватися з використанням наукових джерел та фактичного матеріалу, який відображає діяльність сукупності підприємств, що є об'єктом вивчення.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження,

результати спостережень, опитувань тощо, які збирає здобувач вищої освіти під час переддипломної практики або за місцем роботи.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та оброблення даних, на основі яких проводять аналіз та обґрунтовують власні пропозиції щодо удосконалення діяльності.

З метою підтримки набутих навичок роботи на ПЕОМ і вмінь із алгоритмізації та складання програм кожен здобувач вищої освіти під час написання магістерської роботи повинен використовувати комп'ютер.

Такий попередній підбір та ознайомлення з літературними інформаційно-статистичними джерелами, працями та науковими розробками, з відомчими матеріалами дасть змогу здобувачам вищої освіти самостійно опрацювати план магістерської роботи, який потім узгоджується з науковим керівником. При цьому слід врахувати, що зміст роботи повинен віддзеркалювати ступінь творчого підходу здобувача вищої освіти, його ерудицію, вміння аналізувати економічні явища, оцінювати їх з погляду спеціаліста економічного профілю, виявляти резерви і опрацьовувати пропозиції, обґрунтовувати управлінські рішення спрямовані на підвищення ефективності й конкурентоспроможності виробництва в аграрному секторі.

Перший розділ має подавати теоретичний виклад сутності і змісту проблеми та критичний огляд літературних джерел щодо стану дослідження з обраних питань, їх законодавчого та нормативного забезпечення.

Другий розділ (аналітичний розділ) присвячується обґрунтуванню фактичного стану досліджуваної проблеми на матеріалах, що характеризують об'єкт дослідження (табл. 1).

Таблиця 1

Орієнтовні об'єкти інформації для виконання аналітичної частини

Тема магістерської дипломної роботи	Можлива назва аналітичного розділу	Необхідна інформація: основні фактори, об'єкти, функції, економічні показники
Шляхи забезпечення зростання прибутку підприємства за рахунок раціонального використання ресурсів	Аналіз прибутку та рівня використання виробничих ресурсів на підприємствах	Динаміка прибутку за 5 років, показники використання трудових, матеріальних і грошових ресурсів в динаміці, основні виробничі фонди, собівартість продукції в динаміці, рентабельність
Дослідження витрат щодо випуску і реалізації конкурентоспроможної продукції	Економічний аналіз витрат на підприємствах	Собівартість продукції – повна, виробнича, технологічна; елементи собівартості і статті витрат; фактори, що впливають на собівартість продукції
Виявлення виробничих резервів на основі поліпшення організації аналітичної роботи в системі управління	Дослідження і оцінка організаційного забезпечення системи управління підприємствами	Резерви виробництва – у технологічних термінах, за місцем і способом дії, по організаціям виробництва метод аналізу – порівняння, індексний, динамічний, графічний, мат. моделі; структури аналізу на підприємства

Інвестиційна політика підприємства і шляхи її удосконалення в умовах ринкових відносин	Аналіз інвестиційної діяльності підприємств	Основні засоби підприємства, власні і запозичені кошти, прибуток підприємства, джерела інвестування, інвестиційний, виробничий і податковий потенціал
Формування інвестиційного іміджу підприємств на основі конкурентоспроможності продукції, що випускається	Економічна оцінка діяльності конкретних підприємств	Основні фінансові та економічні показники діяльності підприємства, структура управління якістю продукції, менеджмент і маркетинг ЗЕД
Техніко-економічне обґрунтування можливостей розширення виробництва і реалізації продукції	Аналіз організаційного забезпечення виробництва та шляхи реалізації продукції підприємств	Показники виробничо-господарської діяльності, показники якості продукції, що випускається, результати її реалізації, результати маркетингових досліджень, основні засоби виробництва, їх стан та можливості оновлення
Пошук резервів виробництва на основі техніко-економічного аналізу	Аналіз технологічного та організаційного виробництва на підприємствах	Резерви виробництва – за рівнем технології, організаційним потенціалом, удосконалення системи управління, у термінах і за місцем дії; фінансовий потенціал
Розробка програми зменшення собівартості продукції на аграрних підприємствах	Аналіз собівартості продукції, що виробляється на підприємствах	Собівартість продукції за елементами і витрат – повна, виробнича; елементи собівартості і статті витрат; фактори, що впливають на собівартість продукції, що виробляється
Організаційне забезпечення системи управління, можливості та шляхи його удосконалення на підприємствах	Економічний аналіз організаційного забезпечення системи управління підприємствами	Система управління підприємством – склад за підсистемами, організаційне і кадрове забезпечення, витрати по підсистемах; менеджмент і маркетинг в системі управління
Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств	Основні функції зовнішньоекономічної діяльності підприємства: науково-технічна співдружність і співпраця з іншими фірмами; система інформаційного забезпечення, підготовка спеціалістів для роботи за кордоном, система обробки документації, рекламна діяльність тощо
Організаційне та методичне забезпечення інформаційно-аналітичної системи підприємств	Аналіз ефективності системи інформаційного забезпечення на підприємствах	Аналітично-інформаційна система підприємства – організаційне, програмно-методичне та кадрове її забезпечення витрат на збір, обробку і підготовку інформації
Обґрунтування перспектив стратегічного розвитку конкретних підприємств	Економічна оцінка конкретних підприємств	Основні фінансові та економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства; результати маркетингових досліджень на

		підприємстві; ефективності використання основних фондів підприємства; резерви виробництва
Удосконалення методики порівняльного економічного аналізу підприємств	Економічна ефективність виробничо-господарської діяльності підприємств	Показники виробничо-господарської діяльності підприємства; собівартість продукції за елементами витрат, статті витрат, система управління підприємством
Обґрунтування створення нових підприємств	Аналіз витрат і отримання прибутку	Кошторис витрат, організаційна структура, система управління
Оцінка підприємницької діяльності і обґрунтування напрямків її поліпшення	Економічний аналіз виробництва і реалізації продукції на підприємствах	Основні фінансові та економічні показники діяльності підприємства, показники якості продукції, результати реалізації; оцінка ринку збуту; можливості оновлення основних засобів виробництва
Система управління якістю продукції на підприємствах	Аналіз управління якістю продукції на підприємствах	Показники виробництва продукції; структура управління якістю продукції на підприємстві; аналіз застосування стандартів управління якістю ISO – 9000
Еколого-економічні проблеми аграрних підприємств	Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств	Показники виробничо-господарської діяльності; виявлення наслідків впливу виробничої діяльності на забруднення навколишнього середовища
Обґрунтування лізингової діяльності підприємств в умовах ринку	Оцінка лізингової діяльності підприємств	Виробничі та фінансові показники діяльності підприємства від надання лізингових послуг
Обґрунтування напрямків підвищення ефективності підприємницької діяльності	Аналіз стану основного та оборотного капіталу підприємств	Показники використання основного та оборотного капіталів та можливості залучення або використання інвестицій

1.3. ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

1. Виробничі витрати підприємства та перспективи зниження собівартості продукції

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та класифікація витрат

1.2. Групування витрат за економічними елементами

1.3. Методичні підходи до оцінки витрат виробництва та їх ефективність у сільському господарстві

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Склад і структура витрат сільськогосподарського підприємства

2.3. Досягнутий рівень ефективності здійснення виробничих витрат у підприємстві

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Впровадження інноваційних технологій у виробництво

3.2. Оптимізація структури виробничих витрат

3.3. Впровадження економічного механізму управління витратами

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

2. Організаційно-економічні напрями енергозбереження в галузі рослинництва у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

1.1. Сутність та особливості використання енергоресурсів у галузі рослинництва

1.2. Система показників забезпеченості та ефективності використання енергоресурсів

1.3. Методичні підходи до енергетичної оцінки виробництва продукції рослинництва

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка рівня енергозабезпеченості та енергоспоживання в галузі рослинництва

2.3. Досягнутий рівень енергетичної ефективності виробництва продукції рослинництва

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ У ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА

3.1. Удосконалення матеріально-технічної бази галузі рослинництва

3.2. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур

3.3. Резерви зменшення енергомісткості продукції рослинництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

3. Організаційно-економічні напрями енергозбереження в галузі тваринництва у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

1.1. Сутність та особливості використання енергоресурсів у галузі тваринництві

1.2. Система показників забезпеченості та ефективності використання енергоресурсів

1.3. Методичні підходи до енергетичної оцінки виробництва продукції тваринництва

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка рівня енергозабезпеченості та енергоспоживання в галузі тваринництва

2.3. Досягнутий рівень енергетичної ефективності виробництва продукції тваринництва

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ У ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

3.1. Удосконалення техніко-технологічної бази галузі тваринництва

3.2. Підвищення енергетичної ефективності кормовиробництва

3.3. Резерви зменшення енергомісткості продукції тваринництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

4. Економічна ефективність виробничої діяльності підприємства та перспективи її підвищення

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність та види ефективності виробничої діяльності

1.2. Чинники підвищення рівня ефективності виробничої діяльності

1.3. Система показників оцінки рівня ефективності виробничої діяльності

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень ефективності виробництва продукції

2.3. Факторний аналіз рівня ефективності виробництва продукції

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Удосконалення матеріально-технічного забезпечення

3.2. Програма оптимізації витрат виробництва

3.3. Напрями підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Організаційно-економічні шляхи збільшення доходів у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність доходів підприємства, їх класифікація

1.2. Джерела формування доходів сільськогосподарського підприємства

1.3. Методика аналізу розміру доходів підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ДОХОДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка результатів реалізаційної та позареалізаційної діяльності підприємства

2.3. Аналіз чинників, що впливають на розмір доходу підприємства

РОЗДІЛ 3. ОБГРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація виробничої програми підприємства

3.2. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства

3.3. Удосконалення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Напрями та резерви підвищення ефективності використання основних засобів у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Економічна сутність основних засобів, їх склад та класифікація

1.2. Сутність амортизації та амортизаційна політика підприємств

1.3. Методичні підходи до оцінки рівня забезпеченості та ефективності використання основних засобів

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ ВИРОБНИЧОЇ ОСНАЩЕНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка виробничої оснащеності підприємства

2.3. Досягнутий рівень ефективності використання основних засобів виробництва

РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація видової та технологічної структури основних засобів

3.2. Обґрунтування перспектив технічного переозброєння на базі комплексної автоматизації виробництва та впровадження гнучких виробничих систем

3.3. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, прогресивних форм організації виробництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

7. Кредитна політика підприємства та напрями її вдосконалення

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність дебіторської заборгованості, її види та джерела аналізу

1.2. Кредитна політика як інструмент управління дебіторською заборгованістю підприємства

1.3. Методичні підходи до оцінки дебіторської заборгованості підприємства

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА СТАНУ РОЗРАХУНОВ-ПЛАТІЖНИХ ВІДНОСИН

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Комплексний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства

2.3. Оцінка кредитної політики підприємства й доцільності зміни умов кредитування

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація розміру та строків погашення дебіторської заборгованості підприємства

3.2. Шляхи вдосконалення кредитної політики підприємства

3.3. Напрями поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни підприємства
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

8. Організаційно-економічний механізм забезпечення дохідності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Суть і поняття організаційно-економічного механізму забезпечення дохідності підприємств

1.2. Чинники формування доходів підприємств

1.3. Методичні підходи до оцінки рівня дохідності підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ ДОХОДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень і тенденції дохідності підприємства

2.3. Факторний аналіз формування дохідності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ ДОХОДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація витратної програми та цінової політики підприємства

3.2. Напрями вдосконалення інноваційної діяльності як чинника формування дохідності підприємства

3.3. Прогнозування розвитку організаційно-економічного механізму забезпечення дохідності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

9. Економічна ефективність виробництва продукції тваринництва та напрями її підвищення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

1.1. Сутність ефективності виробництва як економічної категорії

1.2. Сучасний стан та особливості виробництва продукції тваринництва в Україні

1.3. Методичні підходи до визначення й оцінки економічної ефективності виробництва продукції тваринництва

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва продукції тваринництва

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва продукції тваринництва

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Шляхи покращення інноваційної діяльності як чинника формування конкурентних переваг тваринницької галузі у підприємстві

3.2. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції тваринництва

3.3. Напрями підвищення економічної ефективності виробництва продукції тваринництва у підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

10. Економічна ефективність виробництва продукції рослинництва та напрями її підвищення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

1.1. Сутність ефективності виробництва як економічної категорії

1.2. Сучасний стан та особливості виробництва продукції рослинництва в Україні

1.3. Методичні підходи до визначення й оцінки економічної ефективності виробництва продукції рослинництва

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва продукції рослинництва у підприємстві

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва продукції рослинництва у підприємстві

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Шляхи покращення інноваційної діяльності як чинника формування конкурентних переваг рослинницької галузі у підприємстві

3.2. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції рослинництва

3.3. Напрями підвищення економічної ефективності виробництва продукції рослинництва у підприємстві
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

11. Економічна ефективність виробництва технічних культур та шляхи її підвищення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва технічних культур

1.3. Регіональні особливості та проблеми вирощування технічних культур

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва технічних культур

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва технічних культур

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Оптимізація структури посівних площ технічних культур

3.2. Впровадження сучасних методів організації та управління виробництвом

3.3. Напрями підвищення економічної ефективності виробництва технічних культур

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

12. Обґрунтування інноваційної стратегії підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття та особливості інноваційної стратегії підприємств

1.2. Типи інноваційних стратегій

1.2. Механізм та етапи обґрунтування інноваційної стратегії підприємств

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз середовища діяльності підприємства

2.3. Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Інноваційні шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства

3.2. Розробка інноваційної стратегії підприємства

3.3. Стратегічне планування як метод реалізації інноваційної стратегії

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

13. Удосконалення операційної системи виробництва продукції рослинництва у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА

1.1. Сутність та характеристика операційної системи рослинництва

1.2. Система управління операційною системою рослинництва

1.3. Методичні підходи до визначення ефективності операційної діяльності у галузі рослинництва

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Діагностика операційної діяльності в галузі рослинництва

2.3. Досягнутий рівень економічної ефективності операційної системи рослинництва та аналіз її чинників

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ РОСЛИННИЦТВА

3.1. Обґрунтування мети та цілей операційної системи виробництва продукції рослинництва

3.2. Техніко-технологічні чинники підвищення ефективності операційної діяльності в галузі рослинництва

3.3. Організаційно-економічні чинники підвищення ефективності операційної діяльності в галузі рослинництва

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

14. Шляхи підвищення якості продукції (за видами галузі рослинництва, тваринництва) та забезпечення її конкурентоспроможності у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЯК ЧИННИКА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття якості, стандартизація та сертифікація продукції

1.2. Чинники формування якості продукції

1.3. Показники та методи оцінки якості продукції

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ В ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень якості продукції та вплив її рівня на результати виробництва

2.3. Аналіз чинників, що впливають на якість продукції підприємств

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ

3.1. Удосконалення технології виробництва продукції

3.2. Організаційно-економічні чинники підвищення якості продукції

3.3. Удосконалення системи управління якістю в підприємствах

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

15. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття та види конкурентоспроможності підприємств

1.2. Маркетингові аспекти формування конкурентоспроможності у сільському господарстві

1.3. Методичні підходи до визначення рівня конкурентоспроможності підприємства та продукції

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень конкурентоспроможності підприємств

2.3. Факторний аналіз маркетингових чинників формування конкурентоспроможності продукції

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МАРКЕТИНГОВОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції

3.2. Напрями підвищення якості та цінової конкурентоспроможності продукції

3.3. Шляхи зміцнення ринкової позиції підприємств

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

16. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства на регіональному та зовнішньому ринках

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ВНУТРІШНЬОМУ ТА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКАХ

1.1. Економіко-правові основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності

1.2. Тарифні та нетарифні обмеження в міжнародній торгівлі

1.3. Особливості маркетингової діяльності аграрних підприємств на зовнішньому ринку

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Динаміка виробництва продукції та показники її конкурентоспроможності на зовнішньому ринку

2.3. Оцінка ефективності експортно-імпортних операцій

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація асортименту та якості продукції

3.2. Вибір посередників за умови виходу на зовнішній ринок

3.3. Альтернативи міжнародних каналів розподілу продукції

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

17. Шляхи підвищення ефективності використання сільськогосподарської техніки у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ

1.1. Сутність та механізм формування машинно-тракторного парку, та умови його ефективного використання

1.2. Основні напрями розвитку використання, відтворення та використання машинно-тракторного парку

1.3. Методичні підходи до оцінки економічної ефективності використання машинно-тракторного парку

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка технічного стану машинно-тракторного парку

2.3. Економічна ефективність використання машинно-тракторного парку

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація складу машинно-тракторного парку підприємства
- 3.2. Впровадження прогресивних енергозберігаючих технологій
- 3.3. Напрями підвищення економічної ефективності використання

машинно-тракторного парку

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

18. Напрями підвищення інвестиційної активності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Інвестиційні ресурси: сутність, значення та джерела формування

1.2. Особливості здійснення інвестиційних процесів у сільському господарстві

1.3. Методичні засади оцінки ефективності здійснення інвестицій підприємствами

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз динаміки використання інвестиційних ресурсів підприємства

2.3. Факторний аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Формування портфелю інвестицій для підвищення ефективності діяльності підприємства

3.2. Оптимізація джерел фінансування інвестицій

3.3. Організаційно-інноваційні напрями підвищення економічної ефективності здійснення інвестицій

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

19. Удосконалення маркетингового забезпечення виробничо-комерційної діяльності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Сутність та принципи виробничо-комерційної діяльності підприємств

1.2. Особливості впливу маркетингового середовища на формування фінансових ресурсів підприємств

1.3. Методичні засади оцінки економічної ефективності використання ресурсів підприємств

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Динаміка складу майна та джерел формування фінансових ресурсів
- 2.3. Оцінка фінансової стійкості та ділової активності підприємств

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Удосконалення маркетингового планування
- 3.2. Шляхи зміцнення рівня платоспроможності
- 3.3. Організаційно-економічні заходи підвищення маркетингової

активності на регіональному ринку

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

20. Формування та шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Механізм формування та раціонального використання трудових ресурсів

1.2. Основні чинники розвитку трудового потенціалу

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності використання персоналу підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Кількісна та якісна характеристика персоналу підприємства

2.3. Оцінка ефективності використання персоналу підприємства

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями розвитку персоналу підприємства

3.2. Організаційно-технічні заходи підвищення ефективності використання персоналу

3.3. Удосконалення мотиваційного механізму та системи оплати праці

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

21. Формування та реалізація маркетингової стратегії розвитку продукції скотарства у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА

1.1. Сутність, зміст та значення маркетингової стратегії розвитку продукції скотарства

1.2. Елементи та види маркетингових стратегій

1.3. Методичні підходи до формування маркетингової стратегії

РОЗДІЛ 2. СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА У ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка стану та ефективності існуючої маркетингової стратегії підприємств

2.3. Оцінка конкурентоспроможності продукції скотарства

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА

3.1. Обґрунтування пріоритетних напрямів маркетингової стратегії розвитку продукції скотарства

3.2. Стимулювання збуту продукції скотарства

3.3. Підвищення ефективності маркетингової стратегії розвитку продукції скотарства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

22. Шляхи та резерви підвищення продуктивності праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

1.1. Сутність та значення продуктивності праці

1.2. Чинники та резерви зростання продуктивності праці

1.3. Показники та методи вимірювання продуктивності праці

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка рівня продуктивності праці

2.3. Факторний аналіз продуктивності праці

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції

3.2. Удосконалення організації та нормування праці

3.3. Організаційно-економічні заходи підвищення продуктивності праці

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

23. Шляхи оптимізації витрат та зниження собівартості продукції тваринництва у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

1.1. Економічна сутність і класифікація виробничих витрат

1.2. Поняття собівартості та особливості калькуляції витрат у тваринництві

1.3. Методичні основи калькуляції витрат та визначення собівартості продукції тваринництва

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Діагностика складу та структури витрат на виробництво продукції тваринництва

2.3. Факторний аналіз собівартості продукції тваринництва та ефективності використання витрат

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції тваринництва

3.2. Напрями ресурсощадження у кормовиробництві та використанні кормів

3.3. Шляхи удосконалення організації праці та нормування в контексті економії витрат праці

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

24. Шляхи та резерви зниження собівартості продукції рослинництва у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

1.1. Поняття собівартості та її види у сільському господарстві

1.2. Зв'язок ефективності виробництва із собівартістю продукції

1.3. Методика визначення собівартості продукції рослинництва

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз складу та структури витрат на виробництво продукції рослинництва

2.3. Факторний аналіз собівартості продукції рослинництва

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІНО-ЕКОНОМІЧНІ НАПРЯМИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

3.1. Удосконалення технології виробництва продукції рослинництва

3.2. Програма оптимізації виробничих витрат галузі рослинництва

3.3. Напрями удосконалення матеріально-технічного забезпечення галузі рослинництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

25. Напрями підвищення економічної безпеки підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття економічної безпеки підприємства

1.2. Складові економічної безпеки та напрями її забезпечення

1.3. Методика проведення діагностичних досліджень щодо можливості виникнення банкрутства підприємства

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень ефективності виробництва, фінансової стійкості та незалежності підприємств

2.3. Аналіз ефективності існуючої процедури управління ризиками у підприємствах

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

3.1. Напрями поліпшення оперативного управління фінансово-господарською діяльністю підприємств

3.2. Обґрунтування показників фінансово-господарської діяльності підприємств

3.3. Поліпшення організації безпеки персоналу підприємств

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

26. Обґрунтування виробничо-маркетингової стратегії підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЧО-МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, зміст і значення виробничо-маркетингової стратегії підприємств

1.2. Особливості формування і реалізації виробничо-маркетингової стратегії в аграрній сфері

1.3. Методичні засади оцінки виробничо-маркетингової стратегії підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Діагностика економічної ефективності виробництва продукції

2.3. Оцінка маркетингової діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧО-МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Резерви збільшення обсягів виробництва продукції

3.2. Удосконалення маркетингової діяльності

3.3. Організаційно-економічні напрями забезпечення конкурентоспроможності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

27. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва технічних культур у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва технічних культур

1.3. Регіональні особливості та проблеми вирощування технічних культур

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва технічних культур

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва технічних культур

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Оптимізація структури посівних площ технічних культур

3.2. Впровадження сучасних методів організації та управління виробництвом

3.3. Напрями підвищення економічної ефективності виробництва технічних культур

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

28. Організаційно-економічні напрями підвищення ефективності використання земельних ресурсів підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Оцінка кількості та якості земельних ресурсів, їх значення у сільському господарстві

1.2. Економічний механізм землекористування

1.3. Методичні підходи до визначення рівня інтенсивності та ефективності використання земельних ресурсів у підприємствах

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційні аспекти використання земельних ресурсів

2.3. Діагностика економічної ефективності використання земельних ресурсів

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Підвищення результативності використання земельних ресурсів, оптимізація їх структури

3.2. Напрями інтенсифікації сільськогосподарського виробництва

3.3. Еколого-економічний механізм підвищення ефективності використання земельних ресурсів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

29. Формування організаційно-економічних відносин підприємств та їх удосконалення (за матеріалами підприємств регіонального АПК)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ АПК

1.1. Сутність організаційно-економічних відносин підприємств АПК

1.2. Концептуальні положення побудови відносин між підприємствами АПК

1.3. Методичні засади формування ефективних організаційно-економічних відносин підприємств АПК

РОЗДІЛ 2. СТАН ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ АПК РЕГІОНУ

2.1. Характеристика та особливості АПК регіону

2.2. Дослідження соціально-економічного розвитку підприємств АПК регіону

2.3. Вплив чинників на формування організаційно-економічних відносин підприємств АПК регіону

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ АПК РЕГІОНУ

3.1. Організаційні заходи підвищення ефективності взаємодії між підприємствами АПК регіону

3.2. Економічні заходи формування ефективних організаційно-економічних відносин підприємств АПК регіону

3.3. Підвищення ролі соціальної складової у взаємодії підприємств АПК регіону

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

30. Прибуток підприємства та шляхи його збільшення

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Прибуток підприємства як основний показник виробничого-господарської діяльності

1.2. Механізм формування та розподілу прибутків підприємства

1.3. Методичні підходи до визначення розміру та ефективності розподілу прибутків підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка механізму формування та розподілу прибутку підприємства

2.3. Факторний аналіз прибутковості підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Технологічні чинники збільшення прибутку підприємства

3.2. Резерви зниження собівартості виробництва продукції

3.3. Удосконалення збутової діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

31. Напрями підвищення ефективності операційної системи виробництва продукції тваринництва

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

1.1. Сутність та характеристика операційної системи тваринництва

1.2. Система управління операційною системою тваринництва

1.3. Методичні підходи до визначення ефективності операційної діяльності у галузі тваринництва

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз операційної діяльності в галузі тваринництва

2.3. Досягнутий рівень економічної ефективності операційної системи тваринництва та аналіз її чинників

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Обґрунтування мети та цілей операційної системи виробництва продукції тваринництва

3.2. Техніко-технологічні чинники підвищення ефективності операційної діяльності в галузі тваринництва

3.3. Організаційно-економічні чинники підвищення ефективності операційної діяльності в галузі тваринництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

32. Удосконалення товарної та цінової політики підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ТА ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні основи товарної стратегії підприємств

1.2. Значення ціноутворення у забезпеченні ефективної діяльності підприємств

1.3. Методика оцінки ефективності товарної політики підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ІСНУЮЧОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз існуючої товарної та цінової політики підприємства

2.3. Фактори формування товарної політики підприємства

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ТОВАРНОЇ ТА ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Удосконалення управління товарним асортиментом і номенклатурою товарів підприємства

3.2. Удосконалення цінової політики підприємства

3.3. Вибір стратегії ціноутворення на підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

33. Економічна ефективність виробництва молока та шляхи її підвищення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва молока

1.3. Сучасний стан та тенденції розвитку молочної галузі в Україні

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА У ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва молока

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва молока

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА У ПІДПРИЄМСТВАХ

3.1. Удосконалення техніко-технологічного процесу виробництва молока

3.2. Оптимізація кормового раціону у молочному скотарстві

3.3. Шляхи підвищення економічної ефективності галузі молочного скотарства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

34. Економічна ефективність виробництва яловичини та шляхи її підвищення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва яловичини

1.3. Сучасний стан виробництва продукції м'ясного скотарства в Україні

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз динаміки та економічної ефективності виробництва яловичини

2.3. Факторний аналіз досягнутого рівня економічної ефективності виробництва яловичини

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Організаційно-технологічні напрями підвищення ефективності виробництва яловичини

3.2. Оптимізація кормового раціону молодняка великої рогатої худоби

3.3. Розробка та реалізація маркетингової стратегії розвитку виробництва яловичини

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

35. Організаційно-економічні шляхи підвищення економічної ефективності виробництва свинини у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва продукції свинарства

1.3. Сучасний стан та проблеми розвитку свинарства в Україні

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА У ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва свинини

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва продукції свинарства

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

3.1. Організаційно-технологічні напрями підвищення ефективності виробництва продукції свинарства

3.2. Оптимізація кормового раціону годівлі свиней

3.3. Розробка та реалізація маркетингової стратегії розвитку свинарства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

36. Розвиток інноваційного потенціалу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

1.1. Місце інноваційного потенціалу у структурі ресурсного потенціалу підприємств

1.2. Механізм формування та чинники ефективного використання інноваційного потенціалу підприємств

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності використання інноваційного потенціалу підприємств

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства
- 2.3. Діагностика ефективності використання інноваційного потенціалу підприємства

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства
- 3.2. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції
- 3.3. Організаційно-інноваційні напрями підвищення ефективності господарської діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

37. Формування фінансових результатів і напрями їх збільшення у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Дохід підприємств як основний показник виробничого-господарської діяльності
- 1.2. Джерела формування доходів підприємств
- 1.3. Методичні підходи до визначення розміру та ефективності використання доходів підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Економічна оцінка джерел формування доходів підприємства
- 2.3. Факторний аналіз прибутковості підприємства

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація виробничо-галузевої структури підприємства
- 3.2. Шляхи зниження собівартості виробництва продукції
- 3.3. Удосконалення збутової діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

38. Напрями підвищення економічної ефективності діяльності фермерського господарства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

1.1. Організаційно-правові основи фермерства

1.2. Закордонний та вітчизняний досвід ефективності функціонування фермерських господарств

1.3. Методика оцінки господарсько-фінансової діяльності фермерських господарств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка забезпеченості та ефективності використання ресурсів

2.3. Економічна ефективність виробничо-фінансової діяльності фермерських господарств

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

3.1. Оптимізація структури посівних площ та удосконалення технології виробництва продукції

3.2. Організаційно-економічні напрями підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу

3.3. Напрями удосконалення витратної та цінової політики

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

39. Формування та шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Ресурсний потенціал: сутність та структура

1.2. Механізм формування ресурсного потенціалу підприємств

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу підприємств

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка ресурсного потенціалу підприємства

2.3. Факторний аналіз ефективності використання ресурсного потенціалу

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Шляхи підвищення ефективності використання земельних ресурсів

3.2. Напрями підвищення ефективності використання кадрового потенціалу

3.3. Обґрунтування раціонального використання капіталу

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

40. Удосконалення системи мотивації праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОТИВАЦІЇ

1.1. Сутність мотивації праці та мотиваційного процесу

1.2. Особливості формування системи мотивації праці в сільському господарстві

1.3. Методи матеріальної та нематеріальної мотивації

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Основні складові організації мотивації праці

2.3. Діагностика ефективності системи мотивації праці

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Мотиваційний моніторинг у підприємстві як умова ефективного впливу на поведінку персоналу

3.2. Удосконалення системи матеріальної мотивації праці

3.3. Інноваційні підходи до побудови системи нематеріальної мотивації

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

41. Напрями удосконалення системи оплати праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність, функції та принципи заробітної плати

1.2. Форми та системи оплати праці

1.3. Особливості нарахування заробітної плати у сільському господарстві

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ В ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз рівня організації праці та результатів діяльності

2.3. Оцінка ефективності форм і систем заробітної плати

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Напрями удосконалення системи оцінки результатів праці

3.2. Підвищення стимулюючої функції заробітної плати

3.3. Формування ефективної системи організації оплати праці
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

42. Формування ефективної логістичної системи розподілу продукції у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗПОДІЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ

- 1.1. Сутність розподільчої логістики
- 1.2. Характерні риси сучасної розподільчої логістики
- 1.3. Основні види систем розподілу продукції

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ РОЗПОДІЛУ В ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Аналіз організації маркетингової діяльності
- 2.3. Досягнутий рівень ефективності логістичної системи збуту

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ РОЗПОДІЛУ

- 3.1. Напрями удосконалення фінансових відносин із замовниками та покупцями
- 3.2. Впровадження сучасних форм реалізації продукції
- 3.3. Оптимізація каналів розподілу

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

43. Шляхи прискорення оборотності оборотного капіталу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО- МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Склад, структура та класифікація оборотного капіталу підприємств
- 1.2. Теоретичні основи раціонального використання та нормування оборотних коштів підприємств
- 1.3. Методичні засади оцінки ефективності використання оборотного капіталу підприємств

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Оцінка забезпеченості підприємства оборотним капіталом
- 2.3. Аналіз досягнутого рівня ефективності використання оборотного капіталу

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація структури оборотного капіталу
- 3.2. Напрями прискорення оборотності оборотного капіталу
- 3.3. Удосконалення системи управління оборотним капіталом

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

44. Шляхи поліпшення ділової активності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИКИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Сутність ділової активності підприємств
- 1.2. Чинники забезпечення ділової активності підприємств
- 1.3. Методика проведення діагностики ділової активності підприємства

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Діагностика досягнутого рівня ділової активності підприємств
- 2.3 Факторний аналіз ділової активності підприємств

РОЗДІЛ 3. ЧИННИКИ ПОЛІПШЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Забезпечення конкурентної позиції підприємства
- 3.2. Підвищення ефективності використання виробничих ресурсів
- 3.3. Удосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

45. Напрями удосконалення організації та нормування праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ

- 1.1. Теоретичні основи нормування праці працівників
- 1.2. Методи, форми та зміст роботи з організації трудових відносин
- 1.3. Методичні засади економічної оцінки ефективності заходів з

удосконалення організації праці

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Аналіз стану організації праці у підприємстві
- 2.3. Оцінка ефективності системи нормування праці

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

- 3.1. Напрями покращення умов праці працівників
- 3.2. Удосконалення системи нормування
- 3.3. Використання раціональних режимів праці та відпочинку

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

46. Шляхи підвищення економічної ефективності використання капіталу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Сутність та структура капіталу підприємств
- 1.2. Оцінка основних та оборотних засобів підприємств
- 1.3. Методичні підходи до оцінки рівня забезпеченості та ефективності використання капіталу підприємств

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ КАПІТАЛОМ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Динаміка розміру та структури капіталу
- 2.3. Оцінка рівня забезпеченості та ефективності використання капіталу

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація структури капіталу
- 3.2. Напрями підвищення інтенсивності використання виробничих засобів
- 3.3. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій, форм організації виробництва та праці

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

47. Організаційно-економічні шляхи підвищення ефективності використання ресурсів підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Види ресурсів підприємства та їх класифікація
- 1.2. Вплив зовнішнього та внутрішнього середовища на використання ресурсів підприємства
- 1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності використання ресурсів підприємства

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Аналіз рівня забезпеченості підприємств ресурсами
- 2.3. Досягнутий рівень ефективності використання ресурсів

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

- 3.1. Шляхи оптимізації структури виробничих ресурсів підприємств
- 3.2. Організаційно-економічні напрями підвищення результативності використання ресурсів у підприємстві
- 3.3. Удосконалення стратегії використання ресурсів підприємств

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

48. Шляхи підвищення ефективності бюджетного управління підприємства (галузями, підгалузями)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

- 1.1. Бюджетне управління: сутність, організація, технології
- 1.2. Особливості формування бюджетів доходів і витрат у підприємстві (галузі, підгалузі).
- 1.3. Методичні підходи щодо оцінки ефективності бюджетного управління в підприємстві (галузі, підгалузі)

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА СИСТЕМИ БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ (ГАЛУЗІ, ПІДГАЛУЗІ)

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Механізм організації бюджетного управління в підприємстві (галузі, підгалузі)
- 2.3. Оцінка ефективності технології бюджетного управління

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНОГО УПРАВЛІННЯ В ПІДПРИЄМСТВАХ (ГАЛУЗІ, ПІДГАЛУЗІ)

- 3.1. Удосконалення фінансового планування та організації бюджетного управління в підприємстві (галузі, підгалузі)
- 3.2. Шляхи удосконалення управління бюджетами витрат підприємства (галузі, підгалузі)
- 3.3. Організаційно-економічні заходи підвищення ефективності управління бюджетами доходів підприємства (галузі, підгалузі)

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

49. Удосконалення виробничо-галузевої структури підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність та чинники формування галузевої структури підприємств

1.2. Методичні засади оцінки ефективності галузевої структури підприємств

1.3. Моделювання системи управління формуванням виробничо-галузевої структури аграрних підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз виробничо-галузевої структури підприємства

2.3. Досягнутий рівень ефективності виробничо-галузевої структури підприємства

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ВИРОБНИЧО-ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація виробничо-галузевої структури

3.2. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва продукції

3.3. Удосконалення маркетингової діяльності

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

50. Шляхи оптимізації виробничої програми підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Зміст і основні завдання виробничої програми підприємств

1.2. Планування та оптимізація виробничої програми підприємств

1.3. Обґрунтування виробничої програми галузі рослинництва та тваринництва

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз динаміки виробництва та збуту продукції

2.3. Досягнутий рівень ефективності виробничої програми підприємства

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація виробничо-галузевої структури

3.2. Резерви збільшення обсягів виробництва продукції

3.3. Удосконалення маркетингової діяльності

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

51. Напрями підвищення ефективності виробничо-комерційної діяльності підприємства у конкурентному середовищі

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

1.1. Сутність виробничо-комерційної діяльності підприємства

1.2. Характеристика конкурентного середовища в аграрному секторі

1.3. Методика оцінки ефективності та конкурентоспроможності підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємств

2.2. Діагностика ефективності виробничо-комерційної діяльності

2.3. Оцінка конкурентоспроможності підприємства

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями формування конкурентних переваг підприємства

3.2. Розробка виробничої програми підприємства

3.3. Шляхи удосконалення комерційної діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

52. Оцінювання капіталу підприємства та оптимізація його структури

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО СТРУКТУРИ

1.1. Капітал підприємства: сутність та зміст, поняття, концепції

1.2. Особливості формування та оцінювання капіталу аграрних підприємств

1.3. Система показників оцінки капіталу підприємств

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка вартості та рівня використання капіталу

2.3. Вплив рівня використання капіталу підприємств на економічну ефективність та конкурентоспроможність підприємств

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО СТРУКТУРИ

3.1. Формування оптимальної структури капіталу підприємств

3.2. Система заходів щодо формування заданого обсягу капіталу підприємств

3.3. Оптимізація джерел формування капіталу підприємств

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

53. Економічний механізм управління ефективністю праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРАЦІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність механізму управління ефективністю праці в аграрних підприємствах

1.2. Основні чинники та проблеми механізму управління ефективністю праці

1.3. Показники та методи вимірювання ефективності праці у підприємствах

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка механізму управління ефективністю праці

2.3. Факторний аналіз продуктивності праці у підприємстві

РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРАЦЕЮ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Напрями покращення умов праці працівників

3.2. Удосконалення системи нормування у підприємстві

3.3. Організаційно-економічні заходи підвищення продуктивності праці в підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

54. Еколого-економічна ефективність використання сільськогосподарських угідь та шляхи її підвищення

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Значення земельних ресурсів у сільському господарстві

1.2. Організація землекористування у підприємствах

1.3. Методичні підходи до оцінки рівня інтенсивності та ефективності використання земельних ресурсів підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Аналіз структури та забезпеченості земельними ресурсами підприємства

2.3. Досягнутий рівень ефективності використання сільськогосподарських угідь

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація структури та підвищення результативності використання сільськогосподарських угідь

3.2. Упровадження ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур

3.3. Шляхи підвищення еколого-економічної та соціальної ефективності використання земельних ресурсів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

55. Обґрунтування стратегії економічної диверсифікації підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність стратегії економічної диверсифікації підприємств

1.2. Особливості економічної диверсифікованості підприємств у сільському господарстві

1.3. Методичні підходи до оцінки рівня диверсифікованості підприємств

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень ефективності використання виробничих ресурсів

2.3. Стратегічний та оперативний аналіз господарської діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Обґрунтування виробничо-галузевої структури підприємства

3.2. Напрями підвищення прибутковості підприємства

3.3. Удосконалення стратегії маркетингової діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

56. Шляхи підвищення ефективності виробництва зернових культур та функціонування ринку зерна

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО РИНКУ ЗЕРНА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Сучасний стан і тенденції розвитку ринку зерна в Україні

1.3. Методичні засади оцінки економічної ефективності виробництва зернових культур

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Організаційно-технологічні особливості виробництва та переробки зернових культур у підприємстві

2.3. Оцінка економічної ефективності виробництва зерна

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Оптимізація посівних площ зернових культур та застосування сучасних ефективних сівозмін

3.2. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва зернових культур

3.3. Організаційно-економічні заходи підвищення ефективності взаємозв'язків учасників зернового ринку

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

57. Маркетингові аспекти підвищення конкурентоспроможності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність конкурентних переваг та конкурентоспроможності підприємств

1.2. Маркетингові чинники забезпечення конкурентоспроможності підприємства

1.3. Методичні підходи щодо оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ЙОГО ЗМІНИ

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства

2.3. Маркетинговий аналіз конкурентоспроможності підприємства

РОЗДІЛ 3. МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Напрями удосконалення товарної та цінової політики підприємств
- 3.2. Забезпечення конкурентоспроможності продукції
- 3.3. Шляхи підвищення якості продукції та оптимізація каналів збуту

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

58. Напрями вдосконалення економічного управління реальними інвестиціями підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Сутність, особливості та форми здійснення реальних інвестицій підприємств
- 1.2. Політика управління реальними інвестиціями підприємств
- 1.3. Методика оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів підприємства

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження
- 2.2. Аналіз динаміки та структури реальних інвестицій підприємства
- 2.3. Оцінка ефективності використання реальних інвестицій підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ РЕАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація джерел фінансування реальних інвестиційних проектів підприємства
- 3.2. Обґрунтування й розробка бюджету реалізації реальних інвестиційних проектів підприємства
- 3.3. Економічна оцінка доцільності впровадження пропонованих заходів

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

59. Діагностика фінансового стану підприємства та чинники його стабілізації

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Сутність фінансової діяльності підприємства

1.2. Методика оцінки фінансового стану підприємства

1.3. Передумови виникнення банкрутства

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЧИННИКИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Досягнутий рівень платоспроможності та стійкості підприємства

2.3. Рентабельність підприємства та аналіз його чинників

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Чинники і шляхи зростання прибутковості підприємства

3.2. Оптимізація фінансових потоків підприємства

3.3. Прискорення обороту обігових засобів, як чинник підвищення ефективності виробництва

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

60. Інноваційне управління підприємством (галуззю рослинництва, галуззю тваринництва)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1.1. Стратегічне управління інноваційною діяльністю

1.2. Оперативне управління інноваційною діяльністю

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності інноваційного управління підприємством

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ (ГАЛУЗЗЮ ВИРОБНИЦТВА)

2.1. Організаційно-економічна характеристика об'єкту дослідження

2.2. Стратегічний аналіз діяльності підприємства

2.3. Діагностика економічної ефективності діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ (ГАЛУЗЗЮ ВИРОБНИЦТВА)

3.1. Розробка стратегії розвитку підприємства

3.2. Організаційно-інноваційні напрями підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства

3.3. Удосконалення системи мотивації інноваційної діяльності

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

1.4. Обов'язки наукового керівника і здобувача вищої освіти

Після того, як завдання на виконання магістерської дипломної роботи видане, науковий керівник надає допомогу здобувачеві вищої освіти в опрацюванні календарного графіку роботи на весь період проектування, рекомендує необхідну літературу, довідкові матеріали тощо, здійснює контроль за виконанням окремих розділів та всієї роботи в цілому.

Написання розділу з охорони праці в галузі та екологічної експертизи здійснюється під керівництвом викладачів кафедри безпеки життєдіяльності, кафедри екології та ботаніки. Консультанти перевіряють відповідні розділи і ставлять свої підписи на титульній сторінці роботи.

Здобувач вищої освіти виконує магістерську дипломну роботу на основі глибокого вивчення літератури по спеціальності (підручників, навчальних посібників, монографій, періодичної та нормативної літератури тощо) та проведення власних наукових досліджень.

Обов'язками керівника магістерської дипломної роботи є:

- видати магістранту, враховуючи замовлення виробництва, затверджене завідувачем кафедри завдання на виконання магістерської роботи, в якому вказати структуру роботи та перелік додатків (ілюстрацій);

- допомогти магістранту у розробленні календарного плану виконання роботи із зазначенням його термінів;

- порадити магістранту необхідну навчальну, наукову, довідкову літературу та інші матеріали, що можуть бути використані під час написання магістерської роботи;

- надати магістранту методичні рекомендації кафедри щодо виконання роботи;

- надавати магістранту згідно із затвердженим на кафедрі графіком консультативну допомогу у виконанні роботи;

- періодично перевіряти виконання календарного плану та правильність розрахунків виконання магістрантом окремих етапів роботи;

- підготувати відзив про роботу магістранта, який має засвідчувати його професійність та знімати відповідальність за суттєві недоліки, що мають місце в роботі;

а також, керівник:

- читає перший варіант магістерської дипломної роботи, роблячи за необхідності принципові зауваження щодо змісту, які належить обов'язково врахувати здобувачеві вищої освіти;

- читає і редагує висновки;

- читає роботу в останньому, але не переплетеному варіанті, звергаючи увагу автора на недоліки в її змісті та оформленні, які ще доцільно і можливо усунути до попереднього захисту на кафедрі;

- консультує здобувача вищої освіти щодо підготовки табличного та ілюстративного матеріалу, який має демонструватися під час доповіді на засіданнях кафедри та ЕК;

- консультує здобувача вищої освіти щодо змісту його доповіді під час захисту роботи;
- висловлює поради з процедури виступу на засіданні ЕК (зовнішній вигляд, манера поведінки, жести, відповіді на запитання, заключне слово тощо);
- бере участь у засіданні кафедри під час попереднього захисту роботи, керівником якої він є;
- висловлює останні зауваження і побажання після розгляду роботи на кафедрі.

Достовірність наведених в роботі даних підтверджується відгуком з підприємства, обраного одиничним об'єктом дослідження (*додаток Д*).

Закінчена магістерська дипломна робота, підписана здобувачем вищої освіти, консультантами із усіма супровідними документами (завдання на виконання роботи, відгук організації, замовлення на виконання даної теми) подається науковому керівнику. Після перегляду, у випадку відсутності зауважень, керівник підписує її та дає письмовий відгук на магістерську роботу. У відгуку керівник повинен зробити оцінку якості виконання окремих розділів, дати характеристику професійної зрілості випускника, його працездатності, творчого потенціалу.

Обов'язковим етапом допуску магістерської дипломної роботи до захисту є нормоконтроль – перевірка відповідності структури та оформлення магістерської роботи вимогам методичних рекомендацій, правильність оформлення супровідних документів. Відмітка про проходження перевірки роботи на нормоконтроль робиться кафедрою в направленні голові ЕК (*Додаток Ж*).

За 15 днів до початку прилюдного офіційного захисту магістерських дипломних робіт на засіданні ЕК, на кафедрах проводиться їх попередній захист, під час якого здобувачі вищої освіти доповідають про стан готовності робіт до захисту. На підставі рішення кафедри, завідувач робить відповідний запис у висновку кафедри (*додаток Ж*) та ставить підпис на титульному аркуші. У випадку, якщо робота не готова, або не відповідає чинним вимогам, кафедра приймає рішення про неможливість захисту магістерської роботи на засіданні ЕК. Протокол засідання кафедри подається в деканат факультету.

Допущена до захисту магістерська дипломна робота, подається на зовнішнє рецензування (*додаток Е*). Склад рецензентів затверджується деканом факультету. До рецензування магістерських дипломних робіт залучаються начальники управлінь сільського господарства та продовольства районних та обласної державної адміністрації, їх заступники з економічних питань.

В рецензії висвітлюються наступні питання:

- актуальність теми, ступінь виконання завдання на магістерську дипломну роботу;
- ступінь повноти здійснених напрацювань по всіх складових частинах роботи;

- міра повноти техніко-економічних розрахунків, використання сучасної обчислювальної техніки;
- коректність викладу сутності основних економічних категорій;
- міра відображення в роботі останніх досягнень науково-технічного прогресу у сфері економіки;
- якість оформлення матеріалу;
- глибина опрацювання теми, новизна аналітичної та конструктивної частини;
- конкретність та аргументованість висновків і пропозицій;
- доцільність впровадження у виробництво викладених у магістерській дипломній роботі рекомендацій або окремих її блоків;
- недоліки та помилки в роботі з виділенням тих, що потребують особливої уваги на захисті.

В кінці рецензії вказується прізвище, ім'я, по-батькові, посада рецензента, назву навчального закладу та за якою спеціальністю закінчив і в якому році та реєстраційний номер диплома про вищу освіту. Підпис рецензента засвідчується гербовою печаткою.

Робота підписана здобувачем вищої освіти на останній сторінці списку використаних джерел, що підтверджує його авторство, з письмовою рецензією здається в деканат за 7 днів до захисту. В день захисту магістерська дипломна робота передається державній екзаменаційній комісії, при цьому оформлюється направлення (*додаток Ж*), в пакет документів також додається оформлена за зразком (*додаток И*) куратором групи характеристика випускника (для здобувачів вищої освіти очної форми навчання).

У разі не захисту роботи здобувач вищої освіти допускається до повторного захисту через рік і не пізніше трьох років після закінчення терміну навчання.

Відповідальність за виконання затвердженого плану підготовки магістерської роботи покладається безпосередньо на здобувача вищої освіти-виконавця роботи. У разі невиконання зазначеного плану керівник повинен письмово доповісти про це завідувачу кафедри та подати відповідні пропозиції.

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

До магістерської дипломної роботи ставляться наступні загальні вимоги: чіткість та логічна послідовність викладання матеріалу; стислість та точність формулювань; конкретність викладення наслідків роботи; обґрунтування висновків, рекомендацій та пропозицій.

Магістерська дипломна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити самостійні дослідження, розрахунки, виконані з використанням економіко-математичних методів та ПК;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення діяльності досліджуваного об'єкта;
- мати належне оформлення;
- мати всі необхідні супровідні документи;
- бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Магістерська дипломна робота повинна мати обсяг 5,5 – 6,5 авторських аркушів (1 авторський аркуш – 40000 знаків з пропусками), або 100 – 110 сторінок друкованого тексту.

За структурою, магістерська дипломна робота складається з вступу, п'яти розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, а також при необхідності додатків. Виходячи зі змісту проблеми, структура магістерської роботи може бути і дещо інша. У процесі виконання можливі деякі зміни та уточнення плану, які виникають під час проведення дослідження.

Титульна сторінка магістерської дипломної роботи є першою сторінкою. Вона повинна заповнюватися відповідно до стандартної форми (*додаток А*). Далі йде завдання до магістерської дипломної роботи (*додаток Б*).

Зміст містить найменування усіх розділів (згідно плану) із зазначенням номеру їх першої сторінки.

Вступ магістерської дипломної роботи повинен бути чітко і логічно структурований.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідного об'єкту дослідження.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Актуальність, як правило, може бути обґрунтована таким чином:

«У даній магістерській роботі зроблено спробу.....(об'єкт дослідження).....взагалі то цим і визначається актуальність обраної теми».

Зв'язок роботи з науковими темами. Коротко викладають зв'язок обраного напряму досліджень з планами випускаючої кафедри, або також з галузевими та державними планами та програмами.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Тому доцільно сформулювати так: *«Метою магістерської роботи є визначення механізму»*

Об'єкт дослідження це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага магістранта, оскільки предмет дослідження визначає тему магістерської роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Інформаційна база. Наводяться дані про інформаційні джерела які були використані в роботі (звіти підприємств, підручники, публікації...)

Наукова новизна одержаних результатів. Подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих магістрантом особисто.

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромадження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). Тому доцільно розділити наукові розробки магістранта на наступні категорії:

уточнено:

удосконалено:

набули подальшого розвитку:

Практичне значення одержаних результатів. У магістерській роботі, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Апробація результатів дослідження. Вказується, на яких наукових з'їздах, конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднені результати досліджень, викладені у магістерській роботі.

Публікації. Вказують, у скількох монографіях, статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій,

авторських свідоцтвах опубліковані результати магістерської роботи. Магістерська робота яка не пройшла апробацію на конференції, і відсутня хоча б одна публікація з обраної тематики до захисту не допускається. В додатках обов'язково наводиться копія опублікованої наукової роботи (наукових робіт) згідно тематики магістерського дослідження.

Структура та обсяг магістерської дипломної роботи. Наводиться склад магістерської дипломної роботи (кількість розділів), загальний обсяг друкованого тексту, кількість таблиць, рисунків додатків та кількості використаних літературних джерел.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 4 – 5 сторінок.

У першому розділі магістерської дипломної роботи слід викласти загальнотеоретичну частину обраної теми. Здобувач вищої освіти повинен стисло подати власну інтерпретацію досліджуваної проблеми, розкрити її роль в економіці України, висвітлити завдання аграрних підприємств у її вирішенні. У цьому розділі висвітлюються суттєві ознаки економічної системи, її стан та динаміка, погляди економістів стосовно умов, за яких вона оптимально протікає. Теоретичні положення обов'язково повинні бути підкріплені статистичними даними з офіційних статистичних щорічних довідників України, цитатами з опрацьованих наукових робіт з посиланнями на номер в списку використаних літературних джерел. У цьому розділі доцільно висвітлити методiku дослідження стосовно теми роботи, систему показників, які характеризують стан проблеми. Також автор має висловити і власне бачення досліджуваної проблеми.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25% загального обсягу магістерської роботи.

Другий розділ магістерської дипломної роботи є аналітико-дослідницьким, забезпечуючи логічну послідовність дослідження, має стати перехідним до наступного третього розділу і поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Характеристика(предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження).

Сучасний стан(предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження).

Дослідження(предмету) на ... (об'єкт дослідження).

Аналіз обов'язково повинен кореспондуватися з методологічним матеріалом, розкритим у попередньому розділі.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів. Аналіз проблеми повинен здійснюватись з урахуванням чинників позитивної та негативної дій.

Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжувати стислим коментарем.

Для виконання другого розділу здобувач вищої освіти має зібрати фактичні дані під час переддипломної практики.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує здобувач вищої освіти під час переддипломної практики.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких провадиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

З метою підтримки набутих навичок роботи на ЕОМ і умінь з алгоритмізації та складання програм кожен здобувач вищої освіти у дипломній роботі повинен використати комп'ютер.

Не можна обмежитися використанням стандартної програми для аналізу динаміки основних економічних та фінансових показників під час стислої характеристики об'єкта дослідження або використати тільки програму-редактор для друку і оформлення тексту та ілюстрацій. Потрібні використання адаптованої автором стандартної програми або розробка власної програми для спрощення трудомістких розрахунків у аналітичному чи рекомендаційному розділі.

Під час опису цього етапу роботи слід зазначити:

- поставлену задачу;
- програму, за якою вона буде вирішуватися;
- базу даних (бажано у додатку навести реальні документи, які є джерелами первинної інформації – баланс, інші форми звітності);
- формули розрахунку;
- блок-схему алгоритму розв'язання задачі;
- результат – у формі підсумкової таблиці, діаграм, графіків тощо;
- аналітичний опис результату.

На початку розділу необхідно охарактеризувати природно-економічні умови підприємства – об'єкту дослідження: його місцезнаходження, віддаленість від місць збуту продукції та надходження ресурсів, проаналізувати природнокліматичні умови, забезпеченість основними видами ресурсів, визначити виробничий напрямок та показники виробничо-фінансової діяльності.

Матеріали даного розділу повинні бути логічним продовженням теоретичних положень першого розділу і показувати наскільки в об'єкті дослідження знаходять втілення наукові основи економічних систем в діяльності підприємства.

Обсяг другого розділу – у межах 30 – 35 % загального обсягу магістерської роботи.

Третій проектно-рекомендаційний розділ полягає в розробці конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей управління параметрами розвитку та

діяльності організації (стратегія, бізнес-план, консультативний проект, реінжиніринг бізнес-процесу, реструктуризація) на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження.

Удосконалення ... (предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження).

Шляхи вдосконалення ... (предмет дослідження) на ... (об'єкт дослідження).

У цій частині наводяться обґрунтування заходів щодо поліпшення діяльності об'єкта. Система заходів логічно впливає з теоретичної та аналітичної частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) здобувача вищої освіти-випускника повинні спрямовуватися на забезпечення показників економічного зростання.

Детальні пропозиції щодо вдосконалення діяльності організації мають відповідати напряму дослідження: кожна з розгорнутим обґрунтуванням, у зв'язку і як наслідок висновків з аналізу, який проведено у другому розділі, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем та недоліків. Запропоновані удосконалення та інновації мають містити розрахунково-кількісне обґрунтування.

Пропозиції здобувача вищої освіти щодо науково-практичного вирішення досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної втіленості.

У розрахунках для обґрунтування пропозицій є можливим використання ЕОМ.

Обсяг третього розділу становить не менше 30 % загального обсягу магістерської дипломної роботи.

В четвертому та п'ятому розділах висвітлюють відповідно питання охорони праці в галузі та охорони навколишнього середовища. Постановку завдання та перевірку змісту цих розділів проводять відповідно кафедра безпеки життєдіяльності, екології та ботаніки.

У структурній частині магістерської дипломної роботи *«Висновки та пропозиції»* здобувачі вищої освіти мають підвести короткі підсумки дослідження таким чином, щоб не читаючи основного тексту магістерської роботи, можна було б зрозуміти її сутність. Для цього слід в декількох словах нагадати про актуальність обраної теми, розкрити в загальних рисах загальнотеоретичні проблеми, навести основні напрямки дослідження, його основні результати, зазначити конкретні шляхи усунення виявлених недоліків, вирішення проблем із зазначенням очікуваного економічного ефекту від таких пропозицій. В розділі висновки та пропозиції повинно бути чітко розмежовані та структуровані висновки до яких дійшов здобувач вищої освіти під час аналізу об'єкту дослідження та пропозиції що до удосконалення досліджуваного напряму діяльності організацій. Обсяг висновків та пропозицій не повинен перевищувати 5 – 6 сторінок.

У списку використаних джерел наводиться перелік інформаційних джерел, що були використанні під час написання магістерської дипломної роботи. До них відносяться посібники, підручники, монографії, наукові статті, матеріали конференцій, з'їздів, словники, атласи, законодавчі та нормативні акти, стандарти каталоги, дисертації, автореферати дисертацій, електронні ресурси та ін. Особливу увагу необхідно приділити актуальності використаного матеріалу, і тому 70% використаної інформації повинна бути наведена за останні 10 років.

Додатки повинні містити допоміжний матеріал, який носить інформаційний характер, первинні документи (баланс, інші форми статистичної звітності), що підтверджує данні наведені в основній частині роботи; проміжні розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; допоміжні ілюстрації. Також таблиці, графіки та діаграми розмір яких дорівнює одній сторінці або перевищує її, і тому для кращого сприйняття необхідно виносити в додатки. Інструкції та методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, при використанні прикладних комп'ютерних програм, машинограми розрахунків також необхідно виносити в додатки.

Реферат магістерської дипломної роботи Написання реферату – заключний етап виконання магістерської дипломної роботи перед поданням її до захисту. Призначення реферату – широке ознайомлення з методикою дослідження, фактичними результатами й основними висновками магістерської роботи. Реферат друкують державною мовою.

Реферат має досить ґрунтовно розкривати зміст магістерської дипломної роботи, в ньому не повинно бути надмірних подробиць, а також інформації, якої нема в роботі.

Структурно реферат складається із (додаток М):

загальної характеристики роботи;

основного змісту;

висновків;

списку опублікованих автором праць за темою магістерської роботи;

анотацій українською, російською та англійською мовами.

Загальна характеристика роботи, що подається в рефераті, має відповідати наведеним у вступі до магістерської роботи її кваліфікаційним ознакам. Недоцільно використовувати рубрики, не рекомендовані у вимогах до змісту цих ознак. Заголовки рубрик не треба виділяти в окремі рядки, достатньо вирізнити їх жирним шрифтом або курсивом і розмістити в підбір із текстом.

В основному змісті стисло викладається сутність магістерської роботи за розділами, він має дати повне і переконливе уявлення про виконану роботу.

Якщо вступна частина реферату дає змогу скласти лише загальне враження про роботу, то основна, яка і є власне реферативною, дає більш повне уявлення про її зміст і побудову. У цій частині реферату важливо показати, як були отримані результати, продемонструвати хід дослідження, викласти сутність використаних методів, навести дані щодо їх точності та трудомісткості, описати умови й основні етапи дослідження.

Висновки складає стисла інформація про підсумки виконаної магістерської дипломної роботи, яка повинна відповідати загальним висновкам магістерської дипломної роботи. Вони починаються з формулювання наукової задачі або проблеми, за вирішення якої магістрант претендує на присвоєння ступеня вищої освіти «Магістр».

Список опублікованих праць магістранта за темою магістерської дипломної роботи подають відповідно до вимог міждержавного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць і прізвищ співавторів.

На останніх сторінках реферату розміщують анотації українською, російською та англійською мовами. Обсягом кожної анотації до 0,5 сторінки тексту (до 1200 друкованих знаків) – ідентичного змісту інформація про основні ідеї та висновки роботи.

Анотації складаються за формою, яка має такий зміст:

- прізвище та ініціали магістранта;
- назва магістерської дипломної роботи;
- вид (рукопис);
- спеціальність (шифр і назва);
- установа, де відбудеться захист;
- місто, рік;
- основні ідеї, результати та висновки магістерської дипломної роботи.

Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів.

Після кожної анотації наводять ключові слова відповідною мовою. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів повинна відображувати поза контекстом основний зміст наукової праці. Загальна кількість ключових слів має бути не меншою трьох і не більшою десяти.

Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок, через кому. Зразок титульного аркушу реферату наведено в *додатку К*.

У магістерських дипломних роботах доцільним здійснювати обробку економічної інформації та прогнозування подальшого процесу діяльності, здійснену здобувачем вищої освіти з використанням економіко-математичних методів за допомогою ПК. Така робота базується на використанні пакету прикладних програм «АРМ економіста», «АРМ менеджера» та «Інформаційні технології підприємств», а також самостійно розроблених здобувачами вищої освіти прикладних програм.

Дуже важливо всі наведені у роботі звітні, а також самостійно розраховані показники та цифрові матеріали в обов'язковому порядку перевірити з

технічної та логічної точки зору. Технічна перевірка полягає в уточненні правильності наведених цифр, арифметичних підсумків, підрахунків та розрахунків, взаємній узгодженості цифрових показників. Логічна перевірка має довести, чи об'єктивно вони відбивають той чи інший процес діяльності, коло питань, що вивчається за аналізований період часу.

При написанні тексту слід забезпечити послідовне та чітке викладення сутності питань, що розглядаються. Матеріали, що наводяться в окремих частинах роботи мають бути логічно взаємопов'язаними, кожний наступний матеріал є продовженням попереднього, витікає з його наведених положень, показників тощо.

Слід пам'ятати, що послідовність викладення, співрозмірність окремих частин роботи, продуманість переходу від одного напрямку дослідження до іншого, лаконічні та точні речення можуть допомогти автору глибше розкрити тему, виділити головне, відтінити деталі. Недостатньо чітка композиція та бідна, невиразна мова викладення завжди утруднюють сприйняття тексту, збіднюють зміст роботи.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИКЛАДНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ

1. Загальні положення

Будь-які наукові дослідження, в т. ч. і проведені здобувачами вищої освіти академії в ході написання дипломних робіт, вимагають постановки та розв'язання різноманітних статистичних, аналітичних та прогнозно-розрахункових задач, що використовують в основному економіко-статистичні (кореляційно-регресійні залежності, виробничі функції) та економіко-математичні методи. Увесь комплекс відповідного програмного забезпечення для розв'язання поставлених задач є в наявності в комп'ютерних класах кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій ПДАА.

Застосування економіко-статистичних та економіко-математичних методів і комп'ютерної техніки в економіці є досить перспективним і практично-ефективним. Саме у цій галузі дуже часто постає проблема вибору оптимальних варіантів використання виробничих ресурсів з розробкою оптимальних рішень в економічній сфері.

Статистичний аналіз вихідних даних дозволяє провести систематизацію вхідного ряду, визначити основні тенденції розвитку процесу чи явища тощо.

Використання економіко-математичного моделювання дозволить оптимізувати використання персоналу, здійснити раціональний розподіл робіт між працівниками, оптимізувати канали збуту продукції, побудувати шляхи економічного розвитку тощо. За допомогою економіко-математичних методів можна успішно розв'язувати такі планово-економічні задачі: планування матеріально-технічного забезпечення, визначення оптимальних розмірів підприємства чи його виробничих підрозділів, планування матеріально-технічного забезпечення, оцінка ступеня ризику, прогнозування шляху функціонування організації та ін.

У масштабах підприємства економіко-математичні методи використовують за двома основними напрямками: регулювання економічної діяльності та оптимізація економічної ситуації. Досвід показує, що на цьому рівні найрізноманітніші економічні і організаційні питання можна звести до розв'язання так званих екстремальних задач, що дозволить із багатьох ймовірних варіантів обрати оптимальний. Розв'язання таких задач допомагає якнайвигідніше використати наявні ресурси; знайти найефективніші способи організації виробництва та торгівлі, використання ресурсів, засобів виробництва та ін.

Сучасний банк прикладних програм, баз даних, інформаційних систем дозволяє автоматизувати роботу будь-якого фахівця, не вимагаючи від нього спеціалізованих знань та умінь в галузі ІТ. Тому нагальною є потреба у використанні таких засобів для удосконалення роботи персоналу та управлінських кадрів.

При виконанні дипломної роботи комп'ютерна обробка даних з використанням відповідного програмного забезпечення повинна логічно

вписуватися у наведений матеріал, а не виглядати штучно створеною «надбудовою».

Найвдалішим варіантом буде використання кількох різних видів аналізу, а саме: на початку краще всього виконати аналіз вихідних даних за допомогою варіаційних рядів та рядів динаміки; далі можна виконати регресійний, кореляційний чи інші види аналізу чи підбору виробничих функцій; а наприкінці логічним буде пропозиція щодо застосування тієї чи іншої інформаційної системи.

2. Постановка та етапи виконання розрахункової задачі із використанням ПК

Згідно логіки викладення матеріалу, комп'ютерну техніку та відповідне програмне забезпечення для розв'язання задач аналізу, прогнозування, оптимізації доцільно використовувати в дослідницько-аналітичному та проектно-рекомендаційному розділах дипломної роботи на основі попередньо наведених статистичних даних по організації.

У цілому комп'ютерна обробка даних повинна включати:

- загальну постановку задачі (не менше двох задач), при розв'язанні якої передбачається використання ПК (на основі наведених в дослідницько-аналітичному розділі даних щодо стану діяльності об'єкта дослідження, проводиться опис вхідних даних та наводиться загальне формулювання задачі);
- загальний опис методики, що вибрана для проведення розрахунків (обґрунтування вибору задачі певного виду, стисле викладення основних теоретичних положень, алгоритм розв'язання задачі, математичне формулювання задачі. Ця інформація повинна бути викладена або у теоретико-методологічному розділі дипломної роботи або розміщена у додатках);
- розв'язання задачі із використанням ПК (обґрунтування вибору певного програмного забезпечення та його стисла характеристика: призначення, принцип дії, основні методи обробки даних і т. п.; опис роботи програми: особливості введення даних, проведення розрахунків чи автоматизації дій, отримання результату; обов'язкове відображення результатів у паперовому варіанті);
- інтерпретація отриманого результату (на основі роздрукованого результату роботи програми дати повну відповідь з точки зору поставленої задачі).

3. Основні види задач, які можна використати при написанні дипломної роботи

Основні види аналітичних, прогнозних та інших задач, а також особливості застосування прикладного програмного забезпечення та спеціалізованих інформаційних систем здобувачі вищої освіти СВО «Магістр» спеціальності «Економіка» вивчають в межах навчальної дисципліни «Методи прогнозування та обробки інформації». Нижче, в табл. 1 наведений короткий перелік основних класів задач, що можна використати при написанні дипломної роботи.

Таблиця 1

Коротка характеристика основних класів задач, що можна використати при написанні дипломної роботи

Клас задач	Коротка характеристика
Статистичний аналіз даних	<p><i>Варіаційні ряди.</i> Систематизація статистичних даних у вигляді рядів розподілу за ознаками, що мають кількісний вираз, називаються варіаційними рядами. Розміри ознак, які характеризують кількісні зміни тих чи інших явищ, зазнають коливань. У певних межах варіюють будь-які соціальні, економічні, соціально-економічні, операційні показники і ці коливання зумовлені певними факторами, що діють у певних напрямках. Від розмаху і розподілу відхилень залежить надійність середніх величин, що дають узагальнюючу характеристику статистичної сукупності (якщо значення ознаки більше відхиляється від середньої, то досліджувана сукупність вважається менш однорідною, а середня менш надійною). Для кількісного виміру варіації досліджуваної ознаки розраховують ряд показників, основними з яких є: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середній квадрат відхилень (дисперсія), середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації.</p> <p><i>Ряди динаміки.</i> Ряди динаміки (динамічні ряди) характеризують зміну величини суспільного явища в часі. Це ряд послідовно розташованих у хронологічному порядку значень показника, який у своїх змінах відображає хід розвитку досліджуваного явища. Ряди динаміки дають матеріал для аналізу розвитку соціально-економічних явищ і процесів і їх значення зростає якщо вони ведуться постійно протягом тривалого часу. Їх дослідження дає змогу вивчати процес розвитку явищ, виявляти основні його тенденції та закономірності. Для аналізу рядів динаміки, виявлення головної закономірності розвитку явища в часі використовують ряд показників: абсолютні прирости, темпи росту, темпи приросту, абсолютне значення 1 % приросту, коефіцієнт вирівняності та багато інших.</p> <p><i>Кореляційно-регресійний аналіз.</i> Задачі прогнозно-розрахункового напрямку використовуючи кореляційно-регресійний метод аналізу дають можливість досліджувати закономірності взаємозв'язків між соціальними, економічними, соціально-економічними, операційними показниками, одні з яких виступають в ролі результативних ознак, а інші в ролі факторних. За допомогою цього методу зв'язок між явищами фіксують аналітично у вигляді математичних виразів (функцій).</p> <p>Для аналізу розвитку об'єкту дослідження доцільно провести розрахунки аналітичних характеристик рядів динаміки показників, згідно тематики дослідження (аналіз рекомендується проводити не менше ніж за 10 років).</p> <p>За останній календарний рік, в разі потреби, доцільно провести порівняльний аналіз основних показників стану та розвитку об'єкту дослідження з відповідними показниками об'єктів-аналогів.</p> <p>Для опису взаємозалежностей між соціальними, економічними, соціально-економічними або операційними показниками стану та розвитку об'єкту дослідження рекомендується виконати підбір відповідної виробничої функції.</p>
Оптимізаційні задачі	<i>Задачі оптимального виробництва (задачі про використання ресурсів).</i>

Клас задач	Коротка характеристика
	<p>Складається план виробництва продукції кількох найменувань, враховуючи обсяги наявних ресурсів та обмеження на виробничі можливості, щоб отримати максимальний зиск від реалізації продукції (або мінімізувати собівартість чи ін.). при цьому приймаються <i>Задачі розкрою матеріалів.</i></p> <p>Необхідно знайти такий план розкрою вихідного матеріалу, який забезпечуватиме максимальну кількість комплектів. Тобто враховується, що вихідного матеріалу є обмежена кількість і кожна одиниця матеріалу може розкрюватися кількома різними способами.</p> <p>Методи розв'язання названих оптимізаційних задач об'єднані в розділ математики, який називається <i>математичним програмуванням.</i></p> <p>За допомогою цих методів можна знайти оптимальні господарські рішення, змодельовати різноманітні ситуації в сільському господарстві. Модель завжди має конкретний економічний зміст і „прив'язана” до певної проблеми сільськогосподарського виробництва.</p> <p>Так, наприклад, можна навести наступні групи економіко-математичних моделей, які застосовуються в плануванні і організації сільськогосподарського виробництва:</p> <ul style="list-style-type: none"> Моделі оптимізації структури посівних площ. Моделі оптимізації структури і обороту стада сільськогосподарських тварин. Моделі оптимізації кормових раціонів тварин. Моделі оптимального виробництва і використання кормів Моделі оптимального розподілу мінеральних добрив. Моделі оптимізації складу та використання машинно-тракторного парку. Моделі оптимального поєднання галузей на сільськогосподарських підприємствах та ін. гіпотези, що вартість одиниці продукції є сталою величиною, обсяги продукції всіх найменувань будуть повністю реалізовані, витрати на зберігання ресурсів і продукції та транспортування при цьому не враховуються і т. ін. Не зважаючи на такі припущення подібні задачі виникають дуже часто при короткостроковому плануванні. <p><i>Задачі складання раціону (задачі про дієту, задачі про суміші).</i></p> <p>Використовуючи певні види кормів і добавок, що мають відомий за кількістю поживних речовин склад на одиницю виміру, так спланувати раціон харчування, щоб повністю забезпечити потреби тварин (людей) у необхідних харчових речовинах, при мінімальних витратах на корми. Звичайно, плануючи раціон харчування, слід враховувати і біологічні особливості окремих видів тварин, сезонні відмінності, термін планування раціону і т.п.</p> <p><i>Задачі про використання виробничих потужностей (задача про завантаження обладнання).</i></p> <p>Складається такий план завантаження обладнання (тобто розподіляється випуск продукції між обладнанням таким чином), щоб витрати на виробництво всієї продукції були мінімальними (або прибуток від реалізації продукції максимальним і та. ін.).</p>

Клас задач	Коротка характеристика
Процеси розподілу	<p>Задачі обумовлені завжди наявною певною обмеженістю ресурсів і засобів, необхідних для функціонування певної системи.</p> <p>Зміст задачі – пошук такого плану розподілу ресурсів, який би забезпечував результат, оптимальний за певним критерієм якості. Ці задачі розв’язуються засобами математичного програмування та методами планування мереж.</p> <p>До цього ж класу належать задачі <i>пошуку оптимального шляху</i> за певними критеріями: найменших витрат часу та коштів на переміщення, найкоротшого шляху, тощо при наявності певних обмежень.</p>
Процеси управління запасами	<p>Під терміном “запаси” розуміють не лише матеріальні цінності, але й виробничі потужності, трудові ресурси і т. ін.</p> <p>Досліджується співвідношення вартості витрат на постачання та зберігання запасів (ресурсів) зі збитками, що обумовлені їх відсутністю. Наслідком розв’язання відповідної задачі є рекомендації щодо обсягів і періодів поставок, обсягів страхових запасів і т. ін.</p> <p>Для розв’язання задачі в залежності від її специфіки використовують математичний апарат лінійного, нелінійного, динамічного та стохастичного програмування.</p>
Задачі ремонту, експлуатації та заміни обладнання	<p>Зміст таких задач визначається розробкою рекомендацій стосовно термінів ремонту та зміни обладнання з урахуванням витрат на виконання відповідних операцій. Математично подібними до названих є задачі заміни кадрів і робочої сили, а розв’язання таких задач вимагає широких соціологічних досліджень, обумовлених психолого-демографічними факторами.</p>
Моделювання конфліктних і конкурентних процесів	<p>Принципово значимою властивістю таких задач є моделювання поняття оптимальності, яке в багатьох випадках визначає і використовуваний математичний апарат і практичне втілення розв’язку.</p> <p>При розв’язанні таких задач широко й ефективно використовується апарат теорії ігор у поєднанні зі статистичними методами з метою пошуку такого режиму поведінки конфліктуючих сторін, який би забезпечував максимальний виграш або мінімальний програш.</p> <p>Конфлікт виникає через розмаїття або різноплановість інтересів, через розбіжність цілей сторін та ін. Наприклад, планування політики на певний період вимагає узгодження протилежних і несполучних вимог: зростання обсягів надання послуг (виробництва), збільшення результативності, покращання екології та ін. Протидія зацікавленій стороні може бути не лише наслідком усвідомлених дій, а й результатом об’єктивно існуючих, але непередбачених у повному обсязі умов. Характерною особливістю відповідних моделей є розробка математичного апарату з прийняття рішень в умовах невизначеності.</p>
Системи масового обслуговування	<p>Розбудовуються для аналізу основ проектування відповідних систем, дослідження ефективності їх функціонування та спроможності забезпечувати цільове призначення, наприклад, визначення терміну виконання замовлень необхідної кількості каналів обслуговування, появи черги, пропускну спроможності системи і т. ін.</p>
Задачі прогнозування	<p>Складання прогнозу на основі різних кількісних та якісних методів. Використання статистичної бази даних для обґрунтованого передбачення майбутнього (наївні моделі, прогнозування з урахуванням сезонності, комбінування прогнозів тощо)</p>

Клас задач	Коротка характеристика
Імітаційне моделювання	Дослідження поведінки виробничих та соціально-економічних систем та прийняття управлінських рішень (системне моделювання, логічне моделювання, імітаційні моделі процесів, імітаційні моделі організацій і об'єднань тощо)

4. Вимоги до викладу результатів розв'язання розрахункової задачі із використанням ПК

У процесі розв'язання задачі бажано отримані результати (проміжні чи кінцеві) проілюструвати за допомогою графіків, діаграм та інших видів ілюстрацій. Виконати їх можна за допомогою будь-якого програмного забезпечення (наприклад у обраній прикладній програмі, якщо вона це дозволяє, або в електронних таблицях MS Excel).

Після того, як задача була сформульована і здобувач вищої освіти розв'язав її на ПК за допомогою обраної прикладної програми, необхідно в обов'язковому порядку роздрукувати на принтері вхідні дані, проміжні результати обчислень (по можливості), остаточні результати та графічні ілюстрації (якщо вони були виконані).

Роздруковані результати розв'язання задачі з використанням комп'ютерних програм розмістити у додатках до дипломної роботи, а в основному тексті дати розгорнуту інтерпретацію отриманого результату (із обов'язковим посиланням на додатки), а також щодо оптимізації її діяльності на його основі.

Обов'язкові складові викладу результатів застосування комп'ютерних програм в дипломній роботі: постановка задачі, опис методики, обґрунтування вибору програмного забезпечення, роздруковані результати розрахунків на ПК та інтерпретація результатів із висновками та пропозиціями.

5. Обґрунтування використання автоматизованої інформаційної системи (АІС) та вимоги до його викладу

При написанні проектного розділу дипломної роботи окрім суто розрахункових задач, при розв'язанні яких використовуються методи економіко-математичного моделювання, статистичного аналізу даних та ін., доречною та ефективною є пропозиція та обґрунтування використання автоматизованої інформаційної системи (АІС) згідно реалізації новацій у контексті обраної теми.

Використовуючи інформаційні системи (або ж окремі їх модулі) різного цільового призначення на прикладі конкретної організації (служби, відділу) можна запропонувати (нижче запропонований перелік не є вичерпним):

- автоматизацію документообігу;
- автоматизацію фінансово-економічної діяльності організації;
- упорядкування та структурування інформаційної бази об'єкту дослідження;
- автоматизацію всіх операцій з управління персоналом;
- автоматизацію управління комерційною діяльністю підприємства та відносинами з клієнтами (CRM-системи);

– автоматизацію управління діяльністю підрозділів та кожного співробітника, планування робочого часу та постановки й виконання задач всередині системи Інтранет;

– представництво організації в мережі Інтернет (власний сайт, реєстрацію на загальноукраїнських порталах тощо).

Обґрунтування придатності обраної АІС для вирішення поставлених у дипломній роботі завдань та доцільності її впровадження має складатись із таких наступних кроків та дій.

1. Постановка проблеми, що потребує вирішення за допомогою впровадження АІС, короткий аналіз пропозицій існуючого програмного забезпечення (назви, регіон поширення, призначення, масштабність).

2. Коротке обґрунтування здійсненого вибору АІС для обґрунтування подальшого впровадження (достатність функцій, відповідність розмірам організації, напряму діяльності, доступність ціни, наявність технічної бази (характеристики наявного обладнання комп'ютерного та мережевого) та ресурсного потенціалу у вигляді фахівців, консультантів, іншого програмного забезпечення (можна подати у вигляді схем, таблиць)).

3. Опис етапів застосування обраної АІС, приклади можливого розв'язання окремих задач, що супроводжуються копіями екрану при роботі обраної системи, поданих у дипломній роботі у вигляді рисунків та додатків.

4. Проведення розрахунків витрат на впровадження обраної АІС із урахуванням всіх можливих статей (таблиця із переліком статей передбачуваних витрат), зазначення обраної методики розрахунку витрат.

5. Розрахунок результативності впровадження обраної та описаної АІС на основі аналізу фактичних результатів діяльності організації (розділ 2 роботи) та співставлення із очікуваними додатковими витратами та результатами (зокрема, плановим зменшенням витрат). Для розрахунку ефективності впровадження АІС можна використати один із відомих та науково-обґрунтованих методів, наприклад, метод сценаріїв, один із методів імітаційного моделювання, метод окупності тощо.

6. Інтерпретація очікуваних результатів впровадження АІС.

Обов'язкові складові викладу обґрунтування впровадження АІС: постановка проблеми, коротке обґрунтування здійсненого вибору АІС, опис етапів застосування обраної АІС, результати розрахунку результативності впровадження, короткий висновок.

5. Організація консультування здобувачів вищої освіти щодо застосування прикладних комп'ютерних програм

Викладачі кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій здійснюють консультування здобувачів вищої освіти щодо застосування ними прикладних комп'ютерних програм при проведенні досліджень за темою дипломної роботи та інтерпретації їх результатів.

Постановка задачі та вибір методу її розв'язання здійснюється здобувачем вищої освіти або самостійно, або під керівництвом викладача-

консультанта чи офіційного керівника дипломної роботи на основі:

- основних вихідних даних, що характеризують стан та розвиток об'єкту дослідження,
- знань, умінь та навичок, отриманих при вивченні дисципліни «Методи прогнозування та обробки інформації».

Програмне забезпечення здобувачем вищої освіти обирається:

- на власний розсуд;
- за рекомендацією викладача-консультанта чи офіційного керівника дипломної роботи;
- на основі відповідних методичних вказівок щодо використання прикладного програмного забезпечення при написанні дипломної роботи, з якими можна ознайомитись на кафедрі економічної кібернетики та інформаційних технологій.

Факт узгодження постановки задачі та/або виду автоматизованої інформаційної системи, рекомендованої до впровадження, підтверджується викладачем-консультантом в бланку «Завдання на дипломну роботу здобувачу вищої освіти» (додаток Б).

Для погодження напрацювань із застосування прикладних комп'ютерних програм здобувачу вищої освіти необхідно подати викладачу-консультанту з кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій частину дипломної роботи, де викладено результати розв'язання певних статистичних, аналітичних, прогнозно-розрахункових задач та/або обґрунтування використання автоматизованої інформаційної системи.

РОЗДІЛ 4

РЕЦЕНЗУВАННЯ І ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Зброшурований у твердій палітурці рукопис завершеної магістерської дипломної роботи, який підписаний здобувачем вищої освіти та його науковим керівником, за наявності позитивної характеристики роботи у письмовому відгуку наукового керівника, здобувач вищої освіти подає завідувачу кафедри, який приймає рішення щодо допуску до захисту і оформляє його.

Завершальною процедурою допущення магістерської дипломної роботи до захисту є розгляд супровідних матеріалів завідувачем кафедри. Допуск до захисту здійснюється шляхом відповідних записів в направленні голові ЕК (додаток Ж), завідувача кафедри у висновку кафедри про магістерську дипломну роботу і на титульній сторінці магістерської дипломної роботи. Якщо завідувач кафедри вважає за неможливе допустити магістерську дипломну роботу до захисту через її незадовільну якість, це питання має бути заслухане на засіданні кафедри за участю наукового керівника. Обговорення оформляється протоколом і подається на затвердження, послідовно, декану факультету і ректору академії.

Після проведення попереднього захисту, робота реєструється на кафедрі і передається декану факультету для прийняття остаточного рішення про її допущення на зовнішню рецензію.

Захист магістерської дипломної роботи відбувається на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії, графік роботи якої затверджує декан та ректор академії.

На засідання ЕК до початку захисту подаються такі документи:

- витяг із наказу ректора про затвердження персонального складу цієї комісії;
- список здобувачів вищої освіти екзаменаційної групи, які допущені до захисту магістерських робіт за підписом декана факультету;
- направлення від деканату про виконання здобувачем вищої освіти навчального плану та про одержані ним оцінки з теоретичних дисциплін, навчальних та виробничих практик;
 - магістерська дипломна робота здобувача вищої освіти;
 - реферат магістерської дипломної роботи;
 - письмовий відгук керівника магістерської дипломної роботи;
 - рецензія на магістерську дипломну роботу;
 - реферат магістерської дипломної роботи;
 - характеристика здобувача вищої освіти;
 - інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної магістерської роботи (листи про впровадження пропозицій здобувача вищої освіти у практичну діяльність підприємства і т. ін.).

Під час підготовки до захисту здобувач вищої освіти має погодити зі своїм науковим керівником складену ним стислу доповідь щодо магістерської роботи і підготовлені наочні матеріали (5 – 7 сторінок із найважливішими

ілюстративними матеріалами, оформленими у вигляді плакатів або у вигляді ілюстративного матеріалу (формату А4), а також слайди, фотографії, макети, презентація на ЕОМ в форматі Microsoft Office Power Point 2003. Зразок оформлення титульного аркуша ілюстративного матеріалу наведено у додатку Л.

Обсяг тексту доповіді має відповідати 5 – 7 хвилинам виступу. Доповідь повинна відобразити: обґрунтування актуальності теми, мету і завдання роботи, основні результати аналізу матеріалів діючого підприємства і творчі розробки автора, акцентувати елементи наукової новизни. Особливе місце має бути відведено обґрунтованим пропозиціям і рекомендаціям та оцінці їх ефективності.

Перед захистом здобувачу вищої освіти слід ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і по можливості дати аргументовану відповідь у доповіді.

Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь здобувача вищої освіти і забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту.

Процедура захисту протоколюється секретарем комісії. Здобувач вищої освіти стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, дає оцінку отриманим результатам, ілюструючи доповідь посиланням на наочні матеріали.

Після доповіді здобувача вищої освіти голова ЕК зачитує рецензію на магістерську дипломну роботу, і здобувач вищої освіти має можливість відповісти на всі зауваження рецензента.

Під час захисту магістерської дипломної роботи члени ЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти можуть задавати здобувачеві вищої освіти запитання щодо змісту роботи. Відповіді здобувача вищої освіти мають бути конкретними, аргументованими і короткими.

Після відповіді здобувача вищої освіти на запитання оголошується відгук наукового керівника виконаної магістерської дипломної роботи, а за його присутності, йому надається слово для короткого виступу.

За результатами захисту магістерської дипломної роботи Державна екзаменаційна комісія на закритому засіданні приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, рецензію, зміст доповіді, відповіді на запитання), та при позитивному рішенні присвоєння випускнику відповідної кваліфікації і про видачу йому диплома державного зразка.

Засідання ЕК оформлюються протоколом, до якого заносяться відповідні оцінки за складання екзамену і захист, записуються запитання членів ЕК і присутніх на захисті, особисті думки членів ЕК, зазначається одержаний освітній рівень, а також назва державного документа про освіту (диплом), який видається випускникові ВНЗ.

Протокол підписують голова і члени ЕК, що брали участь у засіданні.

Державна екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому відображаються: основні кількісні показники щодо рівня і якості успішності з проведених екзаменах і захистах; характеристики виконаних

магістерських робіт щодо можливості впровадження конкретних пропозицій у практику діючих підприємств, щодо рівня застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях тощо.

Здобувач вищої освіти, який отримав на захисті магістерської роботи незадовільну оцінку, має бути відрахованим із академії, і в цьому випадку йому видається довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до складання державних екзаменів (якщо він одержав незадовільну оцінку на екзамені) або до захисту магістерської дипломної роботи протягом наступних трьох років. Повторно магістерська дипломна робота виконується за наявності заяви здобувача вищої освіти про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускаючої кафедри про затвердження теми і об'єкта дослідження, призначення наукового керівника магістерської роботи. На вимогу кафедри тему магістерської дипломної роботи може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи здобувач вищої освіти може суттєво оновити і доповнити.

Якщо захист магістерської роботи не відбувся з поважних причин, про що здобувач вищої освіти у ЕК має подати відповідні документи, ректор академії може подовжити термін його навчання до наступного терміну роботи ЕК із захисту магістерських дипломних робіт, але не більше як на один рік.

Незалежно від причин повторний захист магістерських дипломних робіт, складання державних іспитів у той же рік категорично забороняється.

РОЗДІЛ 5

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Загальні вимоги.

Магістерська дипломна робота має бути написана державною мовою.

Текст розміщують на одному боці аркуша паперу формату А4 (297 x 210 мм) у друкованому форматі: текстовий редактор Word, шрифт Times New Roman 14-го розміру, інтервал 1,5 («полуторный»), включаючи назви розділів і підрозділів, щільність тексту повинна бути однаковою («обычный»). Абзаци в тексті починають відступом, що дорівнює 1,25 см.

Помилки, описки і графічні неточності, виявлені у процесі виконання роботи, допускається виправляти підчищенням, або з використанням коректора і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту (графіки) машинописним чи рукописним способом (чорними чорнилом, пастою, тушшю). Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Пошкодження аркушів, помарки і сліди неповністю видаленого попереднього тексту в роботі не допускаються.

Список використаної літератури має містити не менше 60 літературних джерел, 70% опублікованих за останні 10 років.

Матеріал магістерської дипломної роботи слід подати у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- бланк завдання;
- зміст;
- перелік умовних позначень (у разі потреби);
- вступ;
- основна частина;
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершену і оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на останній сторінці списку використаних джерел.

Мова магістерської дипломної роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим без посилання на них.

Титульна сторінка магістерської дипломної роботи оформляється за єдиним зразком (*додаток А*). За титульною сторінкою розміщують «Завдання на дипломну роботу» (*додаток Б*). Третя сторінка тексту – «**ЗМІСТ**». Далі йде «**ВСТУП**», цією сторінкою відкривається нумерація роботи. Сторінки нумеруються в верхній правій частині аркуша, верхнє поле якого складає 20 мм, нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 15 мм.

Роздруковані на ЕОМ програмні документи повинні відповідати формату А4 (мають бути розрізаними), їх розміщують в додатках.

Текст основної частини магістерської дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин магістерської дипломної роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ**», «**ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами по центру без абзацного відступу з вирівнюванням по ширині. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком розділу та підрозділу – 1 рядок, між заголовком та текстом – 1 рядок.

Кожну структурну частину магістерської дипломної роботи (розділ) треба починати з нової сторінки. Між останнім реченням попереднього підрозділу та заголовком наступного підрозділу робиться відступ 2 рядки. До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають сторінку. Всі сторінки зазначених елементів магістерської дипломної роботи підлягають суцільній нумерації.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою магістерської дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок магістерської дипломної роботи. На титульному аркуші, бланку завдання та першій сторінці змісту номер сторінки не ставлять, на наступних – номер проставляють у правому верхньому куті аркуша без крапки в кінці, шрифт Times New Roman 12-го розміру.

Такі структурні частини магістерської дипломної роботи, як зміст, вступ, висновки та пропозиції, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини магістерської дипломної роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «4. ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка наводять заголовок підрозділу.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Значення земельних ресурсів в аграрному виробництві та організація їх використання

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Ілюстрації. Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в дипломній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Як зазначалось вище, ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до суцільної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або рисунок, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.», і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Ілюструють дипломну роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Підпис під ілюстрацією зазвичай має чотири основних елементи:

– найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;

– порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;

– тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислішою характеристикою зображеного;

– експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, що виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Треба зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

Наприклад:

Рис. 1.2. Механізм формування (реформування) економічного потенціалу СТОВ «Злагода»

або

Рис. 1.2. Схема організаційної структури підприємства:

1 – основні підрозділи; 2 – допоміжні підрозділи; 3 – обслуговуючі підрозділи.

Відстань між назвою рисунку і текстом 1 рядок.

Основними видами ілюстративного матеріалу в дипломних роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма, графік.

Не варто оформляти посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1».

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування). Ілюстрації мають бути чорно-білими, з використанням штрихування.

Таблиці. Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати номер і назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковій частині, шапці, чи в них обох, а не в центрі таблиці, присудок, таблиці (тобто дані, якими характеризується підмет) – у центральній частині, а не в шапці чи боковій частині. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковій частині – всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в шапці таблиці мусить бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці.

Бокова частина таблиці, як і шапка, потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків слова розміщують у заголовку над ними.

У центральній частині таблиці повторювані елементи, які стосуються до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Текст таблиці друкують 12 шрифтом з одинарним інтервалом, у виняткових випадках – 10 шрифтом. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Вимоги до оформлення таблиць:

Таблиця 1.2

Назва таблиці						
Шапка						Заголовки граф Підзаголовки граф
Рядки						
Бокова частина (заголовки рядків)		Графи (колонки)				

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 2.4

Динаміка середньооблікової чисельності працівників зайнятих у ВСК «Злагода» Полтавського району, 2012 – 2016 рр.

Показники	Роки					2016 р. до 2012 р., %
	2012	2013	2014	2015	2016	
Середньооблікова чисельність працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві, осіб	208	173	166	159	140	67,3
у тому числі в тваринництві	42	97	89	62	48	114,3
в рослинництві	166	76	77	77	92	55,4

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку магістерської дипломної роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку.

При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її шапку, в другому – бокову частину.

Коли текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому

повторенні його замінюють словами «Те саме», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Якщо показник не розраховується ставиться – х.

Приклад оформлення перенесеної таблиці:

Таблиця 3.8

Оцінка складових елементів соціального пакету у ВСК «Злагода» Полтавського району, 2016 р.

Вид компенсації	Соціальне забезпечення	Економічне обґрунтування	Кількість балів в системі
1	2	3	4
Компенсація на харчування, надання комплексного обіду	Підвищення задоволеності працею за рахунок збільшення комфорту	Підвищення доходу працівника за рахунок зниження витрат на харчування	25
Доставка працівників до місця роботи службовим транспортом	Підвищення задоволеності працею за рахунок збільшення комфорту	Підвищення доходу працівника за рахунок зниження витрат на транспорт	10

Продовж. табл. 3.8

1	2	3	4
Надання матеріальної допомоги (безпроцентні позики)	Підвищення лояльності працівника до підприємства за рахунок відчуття турботи про нього	Підвищення доходу працівника	12

Формули. Формули в магістерській дипломній роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких наводять довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку (шрифт Times New Roman 12-го розміру, інтервал 1,0 («одинарний»)).

Наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її складові частини не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

При використанні формул у дипломній роботі необхідно дотримуватися певних правил їх оформлення. Формули виконуються в редакторі формул Microsoft Equation 3.0.

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта доцільно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків (+), (-), (x або ·).

Приклад оформлення формул:

$$BP = \frac{BP}{\text{ЧП}_{\text{с.о}}}, \quad (1.2)$$

де BP – виробіток працівника, тис. грн./особу;

BP – валова продукція підприємства (у постійних цінах 2010 р.), тис. грн.;

$\text{ЧП}_{\text{с.о}}$ – середньооблікова чисельність працівників підприємства, осіб.

Наведена формула була надрукована в першому розділі і мала другий порядковий номер.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні магістерської дипломної роботи здобувач вищої освіти повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в дипломній роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена дипломна робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не включений до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в дипломній роботі.

Посилання в тексті магістерської дипломної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1 – 7]...».

В кінці назв запозичених таблиць та рисунків слід вказати номер використаного джерела. *Наприклад:*

Рис. 1.3. Системна модель стратегії управління потенціалом [26, с. 125]

Коли в тексті магістерської дипломної роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у квадратних дужках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Приклад:

Цитата в тексті: «... незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому разі не можна ігнорувати найбільші канали передавання інформації [6, с. 29]».

Відповідний опис у переліку посилань:

6. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства : [навчальний посібник] / І. З. Должанський, Т. О. Загорна. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

Посилання на ілюстрації магістерської дипломної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: «рис. 1.2».

Посилання на формули магістерської дипломної роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці магістерської дипломної роботи необхідно посилатися в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора магістерської дипломної роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

є) коли автор магістерської дипломної роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора магістерської дипломної роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. –М.Х.), (розбивка моя. – М.Х.).

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків та пропозицій.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні магістерської дипломної роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Оформлення списку використаних джерел згідно вимог бюлетеня ВАК України за 2009 р.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів: Свічадо, 2006. – 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV-V ст.; № 14).</p> <p>2. Коренівський Д.Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д.Г. – К.: Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України; т. 59).</p> <p>3. Матюх Н.Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. – К.: Асамблея діл. кіл: Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с. - (Ювеліри України; т.1).</p> <p>4. Шкляр В. Елементал: [роман] / Василь Шкляр. – Львів: Кальварія, 2005. – 196, [1] с. - (Першотвір).</p>
Два автори	<p>1. Матяш І.Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині: історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – К.: Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична»; вип. 1).</p> <p>2. Ромовська З.В. Сімейне законодавство України / З.В. Ромовська, Ю.В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; вип. 11).</p> <p>3. Суберляк О.В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] /О.В. Суберляк, П.І. Баштанник. – Львів: Растр-7, 2007. – 375 с.</p>
Три автори	<p>1. Акофф Р.Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р.Л., Магидсон Д., Зддисон Г.Д.; пер. с англ. Ф.П. Тарасенко. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В.В., Кисляченко М.Ф., Лобастов І.В., Нечипорук А.А.]. - К.: НДІ «Укראгропромпродуктивність», 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).</p> <p>2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу: [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] /О.В. Гвоздєв, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М.М. Сердюк. – К.: Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Психологія менеджмента / [Власов П.К., Липницький А.В., Луцихина И.М. и др.]; под ред. Г.С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Х.: Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.</p> <p>2. Формування здорового способу життя молоді: навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т.В. Бондар, О.Г. Карпенко, Д.М. Дикова-Фаворська та ін.]. – К.: Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія «Формування здорового способу життя молоді»: у 14 кн., кн. 13).</p>
Без автора	<p>1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К.: Грані-Т, 2007. – 119с – (Грані світу).</p> <p>2. Воскресіння мертвих: українська барокова драма: антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В.О. Шевчук]. – К.: Грамота, 2007. – 638, [1] с.</p>

	<p>3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX – початку XX століття: [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – К.: Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.</p> <p>4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології: [зб. наук. праць / наук, ред. Калущенко В. та ін.]. – Чернівці: Рута, 2007. – 310 с.</p>
Багатотомний документ	<p>1. Історія Національної академії наук України, 1941-1945 / [упоряд. Л.М. Яременко та ін.]. – К.: Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, 2007 – . – (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2: Додатки – 2007. – 573, [1] с.</p> <p>2. Межгосударственные стандарты: каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И.В., Рубцова Е.Ю.; ред. Иванов В.Л.]. – Львов: НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005 – . – (Серия «Нормативная база предприятия») Т. 1. – 2005. – 277 с.</p> <p>3. Дарова А.Т. Неисповедимы пути Господни...: (Дочь врага народа): трилогия / А. Дарова. – Одесса: Астропринт, 2006 – . – (Сочинения: в 8 кн. / А. Дарова; кн. 4).</p> <p>4. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: Особенная часть: в 6 т. / Н.П. Кучерявенко. – Х.: Право, 2002 – . – Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с.</p> <p>5. Реабілітовані історією. Житомирська область: [у 7 т.]. – Житомир: Полісся, 2006 – . – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією»: у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П.Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І.М. (голова) та ін.]. – 2006. – 721, [2] с.</p> <p>6. Бондаренко В.Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В.Г. Бондаренко, І.Ю. Канівська, С.М. Парамонова. – К.: НТУУ «КПІ», 2006. – 125 с.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу: матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. -Х.: Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2000. – 167 с.</p> <p>2. Кібернетика в сучасних економічних процесах: зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К.: ІСОА, 2002. – 147 с.</p> <p>3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. - К.: Асоц. укр. банків, 2000. – 117 с. – (Спецвип.: 10 років АУБ).</p> <p>4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій: праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В.Т. Трошенко. – К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).</p> <p>5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. праць / наук. ред. В.І. Моссаковський. – Дніпропетровськ: Навч. кн., 1999. – 215 с.</p> <p>6. Ризикологія в економіці та підприємстві: зб. наук, праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. – К.: КНЕУ: Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.</p>
Препринти	<p>1. Шиялев Б.А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA. с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиялев Б.А., Воеводин В.Н. – Х.: ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ 2006-4).</p> <p>2. Панасюк М.І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. – Чернобыль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. –</p>

	(Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).
Депоновані наукові праці	<p>1. Социологическое исследование малых групп населения / В.И. Иван [и др.]; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.</p> <p>2. Разумовский В.А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В.А. Разумовский, Д.А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.</p>
Словники	<p>1. Географія: словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Х.: Халімон, 2006. – 175, [1] с.</p> <p>2. Тимошенко З.І. Болонський процес в дії: словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З.І. Тимошенко, О.І. Тимошенко. – К.: Європ. ун-т, 2007. – 57 с.</p> <p>3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К.: Карпенко, 2007. – 219 с.</p> <p>4. Європейський Союз: словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. – 2-ге вид., оновл. – К.: К.І.С., 2006. – 138 с.</p>
Атласи	<p>1. Україна: екол.-геогр. атлас: присвяч. всесвіт, дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С.С. Куруленко та ін.]; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. - / [наук. редкол.: С.С. Куруленко та ін.]. - К.: Варта, 2006. - 217, [1] с.</p> <p>2. Анатомія пам'яті: атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті: посіб. для студ. та лікарів / О.Л. Дроздов, Л.А. Дзяк, В.О. Козлов, В.Д. Маковецький. - 2-ге вид., розшир, та доповн. – Дніпропетровськ: Пороги, 2005. – 218 с.</p> <p>3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда; [пер. з ісп. В.Й. Шовкун]. – Х.: Ранок, 2005. – 96 с.</p>
Законодавчі та нормативні акти	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика: зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В.М. Заболотько. – К.: МНІАЦ мед. статистики: Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій: СОУ-НЕС 39.501:2007. – Офіц. вид. – К.: ГРІФРЕ: М-во палива та енергетики України, 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).</p>
Стандарти	<p>1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).</p> <p>2. Якість води. Словник термінів: ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).</p> <p>3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT): ДСТУ EN 61010-2-020:2005. – [Чинний від 2007-01-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – IV, 18 с. – (Національний стандарт України).</p>
Каталоги	<p>1. Межгосударственные стандарты: каталог: в 6 т. / [сост. Ковалева И.В., Павлюкова В.А.; ред. Иванов В.Л.]. – Львов: НТЦ «Леонорм-стандарт», 2006 –</p>

	<p>– (Серія «Нормативная база предприятия»).</p> <p>Т. 5. – 2007. – 264 с.</p> <p>Т. 6. – 2007. – 277 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів: Новий час, 2003. – 160 с.</p> <p>3. Університетська книга: осінь, 2003: [каталог]. – [Суми: Унів. кн., 2003]. – 11 с.</p> <p>4. Горницкая И.П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И.П., Ткачук Л.П. – Донецк: Лебедь, 2005. – 228 с.</p>
Бібліографічні і показники	<p>1. Куц О.С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів: Укр. технології, 2007. – 74 с.</p> <p>2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997-2005 роки / [уклад. Кириць Б.О., Потлань О.С.]. – Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники; вип. 2).</p>
Дисертації	<p>1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук: 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с</p>
Автореферат дисертації	<p>1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І.Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.</p> <p>2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. – К., 2007. – 20 с.</p>
Авторські свідоцтва	<p>1. А. с. 1007970 СССР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В.С. Ваулин, В.Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.</p>
Патенти	<p>1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).</p>
Частина книги, періодичного продовжуваного видання	<p>1. Козіна Ж.Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж.Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15-18, 35-38.</p> <p>2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14-17.</p> <p>3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов - основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю.Р. Валькман, В.С. Быков, А.Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – №1. – С. 39-61.</p> <p>4. Ма Шуїн. Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 5. – С. 12-14.</p> <p>5. Регіональні особливості смертності населення України / Л.А. Чепелевська, Р.О. Моїсеєнко, Г.І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25-29.</p>

	<p>6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова; пер. з англ. Н.М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13-20.</p> <p>7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: (нариси з новітнього укр. письменства): статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245-291.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Богомольний Б.Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. мед. вузів III-IV рівнів акредитації / Б.Р. Богомольний, В.В. Кононенко, П.М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса: Одес. мед. ун-т, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон, опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium; 32 Mb RAM; Windows 95, 98, 2000, XP; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс]: за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України; ред. О.Г. Осауленко. – К.: CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон, опт. диск (CD-ROM): кольор.; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266; 32 Mb RAM; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті: (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>

Примітки:

1. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

2. Опис складається з елементів, які поділяються на обов'язкові та факультативні. У бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові чи обов'язкові та факультативні елементи. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію документа. їх наводять у будь-якому описі.

Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими і використовуються для розрізнення знаків граматичної і приписаної пунктуації.

Зразок списку використаних джерел подано в додатку Н.

Додатки. Додатки оформлюють як продовження магістерської дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті магістерської дипломної роботи, за виключенням звітності з підприємства, яка є останнім додатком. Додатки починаються з нової сторінки, після списку використаних джерел, по середині по центру сторінки великими прописними літерами друкують слово ДОДАТКИ. Нумерація цієї сторінки відображається в змісті роботи.

Перед копіями звітності з підприємства розміщується аркуш на якому зазначається позначення додатку та його назва. На копіях звітності з підприємства позначення додатку не наводиться.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток (звичайний шрифт).

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Оформлення реферату.

Примірник реферату, якій магістрант подає до ЕК разом з іншими документами та роботою, друкують за тими самими правилами, встановленими цими методичними рекомендаціями, із урахуванням певних особливостей.

За обсягом реферат (без титульної сторінки та анотацій) повинен бути не більше 15 сторінок, надрукований 14-тим кеглем, одинарним інтервалом.

На лицьовій стороні обкладинки реферату подаються: назва організації, де проходить захист магістерської дипломної роботи; індекс УДК; прізвище, ім'я, по батькові магістранта; назва магістерської дипломної роботи; шифр і найменування спеціальності; підзаголовок «Реферат магістерської дипломної роботи на здобуття кваліфікації «Магістр»»; місто, рік (*додаток К*). Реферат роздруковують в форматі А5.

РОЗДІЛ 6 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Підсумкова оцінка по магістерській дипломній роботі формується як середня зважена оцінка за **такими компонентами**:

а) оцінка керівника магістерської дипломної роботи (вага в підсумковій оцінці – 0,25);

б) середня оцінка успішності здобувача вищої освіти за період навчання після отримання диплому бакалавра (вага в підсумковій оцінці – 0,25);

в) середня оцінка захисту магістерської дипломної роботи (вага в підсумковій оцінці – 0,50).

Якщо середня оцінка захисту магістерської дипломної роботи є меншою 2,51 бала, виставляється підсумкова оцінка «незадовільно».

Приклад розрахунку: $4,8 \times 0,25 + 4,3 \times 0,25 + 4 \times 0,5 = 4,28$.

Середній бал	Підсумкова оцінка
2,76 – 3,50	задовільно
3,51 – 4,50	добре
4,51 – 5,00	відмінно

Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку магістерської дипломної роботи визначає державна екзаменаційна комісія, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

Основні умови оцінювання магістерської дипломної роботи під час захисту:

Відмінно. Магістерська дипломна робота є бездоганною: містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні і стислі.

Добре. Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхнево зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації – замовника, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно. Тема магістерської дипломної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: не чітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані не переконливо, рецензія і відзиви містять окремі зауваження,

доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення магістерської дипломної роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета магістерської дипломної роботи. Розділи незв'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають, не обґрунтовані економічні пропозиції. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання випускних робіт здійснюється за двома блоками: оцінювання якості виконання випускної роботи (60 балів) та оцінювання захисту випускної роботи (40 балів).

Лист оцінювання випускних робіт та їх захисту здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»

Параметр оцінки	Бали
Критерії оцінювання дипломної роботи (60 балів)	
1. Чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому	0-30
2. Науковість стилю викладення	0-15
3. Відсутність орфографічних і синтаксичних помилок	0-5
4. Правильне оформлення роботи відповідно до стандартів	0-10
Критерії оцінювання захисту дипломної роботи (40 балів)	
1. Якість ілюстративного матеріалу до доповіді по темі випускної роботи	0-10
2. Вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження	0-10
3. Повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії	0-20

Магістерська дипломна робота до захисту не допускається, якщо:

- подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, встановлених регламентом.
- написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по ВНЗ.
- структура не відповідає вимогам.
- відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів.
- не оправлена у тверду палітурку, недбало оформлена.
- робота не пройшла нормоконтроль.

ДОДАТКИ

Додаток А

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

СВО «Магістр»
Спеціальність 051 «Економіка»

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри _____
д.е.н., професор Макаренко П. М.
«___» _____ 20__ року

**МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА
РОБОТА**

на тему: «Формування та підвищення ефективності використання
трудового потенціалу підприємства» (на матеріалах сільськогосподарських
підприємств Полтавського району)

виконав здобувач вищої освіти денної форми навчання

Іванов Микола Петрович

Керівник магістерської дипломної роботи,
к.е.н., доцент

Сосновська О. О.

(підпис)

Полтава – 20__ року

Продовж. додатку А

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Пояснювальна записка

до магістерської дипломної роботи на здобуття ступеня вищої освіти
«Магістр»

на тему: «Формування та підвищення ефективності використання
трудового потенціалу підприємства»
(на матеріалах сільськогосподарських підприємств Полтавського району)

Виконав: здобувач вищої освіти
за ступенем «Магістр» 2 курсу, групи 1
спеціальності 051 «Економіка»
Іванов М. П.
Керівник: Сосновська О. О.
Рецензент: Суций М. М.

Полтава – 20__ року

Додаток Б

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

СВО «Магістр»
Спеціальність 051 «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
д.е.н., професор Макаренко П. М.
«___» _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Іванову Миколі Петровичу

1. Тема магістерської дипломної роботи: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства» (на матеріалах сільськогосподарських підприємств Полтавського району), керівник роботи к.е.н., доцент, професор кафедри економіки підприємства Сосновська Ольга Олександрівна, затверджені наказом ПДАА від «__» _____ 20__ року №__¹

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи _____²

3. Вихідні дані до роботи:

- звітність підприємства (підприємств, району) за 20__ – 20__ рр.³;
- інші інформаційні дані:⁴

4. Зміст магістерської дипломної роботи:

Розділ 1. (назва)^{5,6}

.....

5. Перелік графічного матеріалу: схеми, рисунки, графіки, діаграми за темою та об'єктом дослідження

6. Консультанти розділів магістерської дипломної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта ⁷	Підпис, дата ²	
		завдання видав	завдання прийняв
Застосування прикладних комп'ютерних програм	Вакуленко Ю.В., к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій	___.__.20__ р.	___.__.20__ р.

8. Дата видачі завдання _____²

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської дипломної роботи ⁸	Строк виконання етапів магістерської дипломної роботи	Примітка ⁹
1	Вибір і затвердження теми роботи		виконано
2	Складання і затвердження розгорнутого плану та завдання на магістерську дипломну роботу		виконано
3	Опрацювання літературних джерел		виконано
4	Збір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання роботи		виконано
5	Виконання теоретико-методологічного розділу роботи		виконано
6	Виконання дослідницько-аналітичного розділу роботи		виконано
7	Виконання проектно-рекомендаційного розділу роботи		виконано
8	Оформлення тексту роботи		виконано
9	Попередній захист роботи на кафедрі		виконано
10	Нормо-контроль		виконано
11	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій		виконано
12	Захист магістерської дипломної роботи		

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Іванов М. П.

Керівник роботи

(підпис)

Сосновська О. О.

¹ відповідно до затверджених Наказів для здобувачів вищої освіти різних СВО і форм навчання

² відповідно до затверджених Графіків виконання дипломних робіт

³ зазначити період за який використовувалась звітність;

⁴ при наявності таких зазначити їх назву;

⁵ зазначити назви розділів магістерської дипломної роботи;

⁶ назви розділів наводяться у точній відповідності їх назвам у дипломній роботі;

⁷ згідно затвердженого навчального навантаження на відповідних кафедрах;

⁸ календарний план може бути редаговано за рішенням керівника при необхідності

⁹ заповнюється при зміні запланованих термінів виконання окремих етапів магістерської дипломної роботи

Додаток В

Деканату факультету
економіки та менеджменту
Полтавської державної
аграрної академії

З А М О В Л Е Н Н Я

Керівництво ВСК «Злагода» Полтавського району просить закріпити за здобувачем вищої освіти СВО «Магістр» спеціальності 051 «Економіка» Івановим Миколою Петровичем наступну тему магістерської дипломної роботи: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства».

Підприємство (установа, організація)¹ забезпечить здобувача вищої освіти необхідною інформацією щодо діяльності підприємства в межах теми дослідження.

Отримані результати, висновки будуть прийняті до впровадження.

Голова правління ВСК «Злагода»²

(підпис)

Масляк В.О.

М.П.

«__» _____ 20__ року³.

¹зазначите те, що відповідає об'єкту дослідження;

²обов'язково зазначати посаду керівника підприємства (установи, організації);

³відповідно до затверджених Графіків виконання дипломних робіт.

Додаток Д

ВІДГУК

підприємства (установи, організації)
на магістерську дипломну роботу здобувача вищої освіти факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії
СВО «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка»
Іванова Миколи Петровича

на тему: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства» виконану на кафедрі економіки підприємства під керівництвом Сосновської О. О., к.е.н., доцента, професора кафедри економіки підприємства

Магістерська дипломна робота Іванова М. П. за своїм змістом та оформленням являє закінчене дослідження на актуальну тему та містить достовірну інформацію щодо діяльності підприємства. Використані в роботі дані взяті з дозволу керівництва підприємства.

Теоретико-методологічний та дослідницько-аналітичний розділи магістерської дипломної роботи розкривають теоретичні аспекти формування та досягнутий рівень ефективності використання персоналу підприємства.

У проектно-рекомендаційному розділі досліджено перспективні шляхи розвитку трудового потенціалу підприємства за рахунок підвищення кваліфікації робочої сили, зменшення втрат робочого часу, удосконалення системи оплати праці та використання матеріального стимулювання.

Позитивним надбанням магістерської дипломної роботи є дослідження автора, що сприяли розробці конкретних рекомендацій, втілення яких в практичну діяльність досліджуваного підприємства сприятиме підвищенню ефективності використання персоналу підприємства.

Науковий підхід у магістерській дипломній роботі підтверджується наявністю схем, рисунків та використанням аналітичних методів дослідження.

В цілому, в розрізі розділів, означені завдання магістерської дипломної роботи виконано, поставлена мета втілена (в основному втілена). Магістерська дипломна робота має практичну спрямованість та рекомендується до захисту на засіданні Екзаменаційної комісії.¹

Голова правління ВСК «Злагода»²

Масляк В.О.

(підпис)

М.П.

«__» _____ 20__ року³.

¹зміст відгуку підприємства має логічно поєднувати наступні обов'язкові елементи: актуальність дослідження; підтвердження достовірності інформації; коротку характеристику теоретичної і практичної частин роботи; практичне значення висновків та рівень впровадження пропозицій наведених у дипломній роботі; науковий підхід автора; відповідність роботи профілю спеціальності підготовки; рекомендацію роботи до захисту в Екзаменаційній комісії;

²обов'язково зазначати посаду керівника підприємства (установи, організації);

³відповідно до затверджених Графіків виконання дипломних робіт.

Додаток Е

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську дипломну роботу здобувача вищої освіти факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії СВО «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка»

Іванова Миколи Петровича

на тему: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства» (на матеріалах сільськогосподарських підприємств Полтавського району) виконану на кафедрі економіки підприємства під керівництвом Сосновської О. О. к.е.н., доцента, професора кафедри економіки підприємства

Магістерська дипломна робота за своєю структурою сприяє всебічному розкриттю обраної актуальної теми та виконанню одержаного завдання.

Теоретико-методологічний розділ магістерської дипломної роботи включає критичну оцінку автора та узагальнення наукових підходів до формування та розвитку трудового потенціалу підприємства, визначено чинники ефективного використання персоналу підприємств та досліджено методичні підходи до оцінки ефективності використання трудового потенціалу. Дослідницько-аналітичний розділ магістерської дипломної роботи направлено на діагностику трудового потенціалу підприємства, аналіз досягнутого рівня та чинників продуктивності праці, досліджено вплив рівня заробітної плати на ефективність використання ресурсу праці. В проектно-рекомендаційному розділі обґрунтовано напрями підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства, а саме комплекс заходів, спрямованих на удосконалення системи преміювання на підприємстві, виявлення резервів збільшення виробництва продукції та зниження трудомісткості виробництва, обґрунтування заходів щодо зменшення втрат робочого часу, що забезпечують підвищення продуктивності праці.

Автором застосовано достатню кількість наукових методів досліджень. Позитивним моментом проведеного автором у дипломній магістерській роботі дослідження є економічно обґрунтовані пропозиції, які сприятимуть підвищенню ефективності використання персоналу та прибутковості господарської діяльності підприємства.

Наукова цінність магістерської дипломної роботи полягає в продовженні автором досліджень сучасних особливостей розвитку трудового потенціалу в умовах діяльності окремого сільськогосподарського підприємства.

Загалом магістерська дипломна робота Іванова М. П. за своїм змістовним наповненням, технічним оформленням і структурно-логічною побудовою відповідає існуючим вимогам та отриманому завданню. Автор опрацював як значний обсяг наукових праць, так і нормативну базу з обраної теми, показав вміння чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його.

Недоліком магістерської дипломної роботи можна вважати недостатнє вивчення питання мотиваційного моніторингу в підприємстві.

Магістерська дипломна робота втілює спроби самостійних досліджень і рекомендується до захисту на засіданні Екзаменаційної комісії.

Пропонована оцінка відмінно¹.

Рецензент: Суций Микола Миколайович, заступник директора департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації, начальник управління соціально-економічного розвитку та фінансового забезпечення

Освіта рецензента: Полтавський державний сільськогосподарський інститут, спеціальність «Організація виробництва»

_____ «__» _____ 20__ року²
(підпис)

М.П.

¹зміст рецензії має логічно поєднувати наступні обов'язкові елементи: новизна та актуальність теми, її відповідність профілю спеціальності, оцінка огляду літератури, характеристика використання методів дослідження, оцінка роботи у розрізі розділів, якість наочності та загального оформлення роботи, практична цінність висновків та пропозицій, наявність самостійних розробок, недоліки по змісту та оформленню роботи, рекомендація роботи до захисту в ЕК, рекомендація присвоєння відповідної кваліфікації «Магістр з економіки» та зазначенням пропонованої рецензентом оцінки);

²відповідно до затверджених Графіків виконання дипломних робіт.

Додаток Ж

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувач вищої освіти Іванов М. П. до захисту магістерської дипломної роботи за спеціальністю 051 «Економіка» на тему: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства» (на матеріалах сільськогосподарських підприємств Полтавського району).

Дипломна магістерська робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____

Галич О. А.

(підпис)

Довідка про успішність

Іванов М. П. за період навчання на факультеті економіки та менеджменту з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%; шкалою ЄКТС: А __%; В __%; С __%; D __%; E __%.

Методист факультету¹ _____

(підпис)

Висновок керівника магістерської дипломної роботи

Здобувач вищої освіти Іванов М. П. виконав магістерську дипломну роботу у відповідності до одержаного завдання та існуючих вимог. Актуальність обраної теми магістерської дипломної роботи обумовлюється тим, що визначення ефективності використання персоналу є одним з напрямків оцінки загальної ефективності діяльності підприємства.

За своїм змістом та оформленням магістерська дипломна робота являє собою закінчене дослідження, що переконливо свідчить про високий рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень. Теоретико-методологічна частина магістерської дипломної роботи являє собою критичне узагальнення теоретичних основ формування та оцінки ефективності використання трудового потенціалу підприємства.

В дослідницько-аналітичній частині магістерської дипломної роботи здійснено організаційно-економічну характеристику підприємства, діагностику трудового потенціалу підприємства та результативність його використання.

В проектно-рекомендаційній частині обґрунтовано пропозиції, що передбачають використання матеріально-технічних, організаційних та економічних чинників з метою підвищення продуктивності праці, стимулювання підвищення якості робочої сили, оптимізація чисельності управлінського персоналу, використання матеріального стимулювання.

Науковий підхід у магістерській дипломній роботі підтверджується наявністю схем, рисунків, графіків та використанням аналітичних і графічних методів дослідження.

Автор ефективно використав методики дослідження, що дозволило зробити обґрунтовані висновки. Рекомендації з удосконалення системи управління трудовими ресурсами є перспективними, їх втілення в практичну діяльність досліджуваного підприємства сприятиме зростанню його прибутковості та конкурентоспроможності.

Таким чином, автор показав вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки.

В цілому означені завдання магістерської дипломної роботи в розрізі її розділів виконані, мета роботи досягнута (в основному досягнута). Магістерська дипломна робота за своїм змістом та оформленням відповідає стандартам вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» і рекомендується до захисту перед Екзаменаційною комісією.²

Керівник роботи _____ О. О. Сосновська
(підпис)
« ___ » _____ 20__ року⁴

Висновок кафедри про магістерську дипломну роботу

Магістерська дипломна робота розглянута. Здобувач вищої освіти Іванов М. П. допускається до захисту цієї роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

Відповідальний за нормоконтроль _____ Дядик Т. В.⁴
(підпис)
« ___ » _____ 20__ року⁴

Завідувач кафедри економіки підприємства _____ Макаренко П. М.
(підпис)
« ___ » _____ 20__ року⁴

¹ методист деканату контролює правильність заповнення здобувачем вищої освіти довідки про успішність;

² зміст відгуку керівника має логічно поєднувати наступні обов'язкові елементи: актуальність дослідження; коротку характеристику змісту роботи; практичне значення досліджень; науковий підхід автора; відповідність роботи профілю спеціальності; рекомендацію роботи до захисту в Екзаменаційній комісії.

³ відповідно до затверджених Графіків виконання дипломних робіт

⁴ згідно затвердженого навчального навантаження на відповідних кафедрах.

Подання голові ЕК щодо захисту магістерської дипломної роботи оформляється на листах формату А5 (148×210 мм) до 2 сторінок

Додаток 3

До наказу

Ректору Полтавської державної аграрної академії професору Аранчій В. І.
здобувача вищої освіти денної форми навчання СВО «Магістр»
спеціальність 051 «Економіка»

(прізвище, ім'я та по-батькові)

З А Я В А

Прошу Вас включити в проект наказу по академії про затвердження тем магістерських дипломних робіт тему моєї магістерської дипломної роботи в такій редакції _____

(дата)

(підпис здобувача вищої освіти)

Погоджено: науковий керівник _____ (_____) (підпис) (ініціали, прізвище)

Тема магістерської дипломної роботи здобувача вищої освіти _____

затверджена на засіданні кафедри _____

«__» _____ 201__ року (протокол № ____)

Завідувач кафедри _____ (підпис)

(_____) (ініціали, прізвище)

Додаток И

ХАРАКТЕРИСТИКА
Іванова Миколи Петровича

1995 року народження, українця,
здобувача вищої освіти
СВО «Магістр» спеціальності
051 «Економіка»
Полтавської державної аграрної академії

Іванов Микола Петрович навчається на 2 курсі СВО «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» факультету економіки та менеджменту ПДАА з 2016 року й дотепер. Зарекомендував себе як старанний / недостатньо наполегливий, дисциплінований / недостатньо дисциплінований, відповідальний / безвідповідальний здобувач вищої освіти. Має навчальні досягнення високого / достатнього / низького рівня. Протягом навчання здобув достатні знання з фахових дисциплін, систематично підвищував професійний рівень, зокрема шляхом самоосвіти, брав участь у студентських наукових конференціях та круглих столах / приділяв недостатню увагу вивченню фахових дисциплін.

За період навчання здобувач мав повагу серед студентів та викладачів факультету економіки та менеджменту. До виконання громадських доручень ставився сумлінно / відповідально, брав активну участь у студентському самоврядуванні, спортивному, культурно-просвітницькому, громадському житті факультету та академії / недбало. Навчальні заняття без поважних причин не пропускав, порушень дисциплін не має / систематично пропускав навчальні заняття без поважних причин, порушував дисципліну.

Цілеспрямований, спокійний, урівноважений, ввічливий, відповідальний, вимогливий до себе / невірноважений, порушує загальноприйняті норми поведінки, байдужий до виконання покладених на нього обов'язків, недобррозичливий у спілкуванні, конфліктний.

Характеристика видана для подання Екзаменаційній комісії.

Декан факультету
економіки та менеджменту, доцент

Галич О. А.

Куратор групи

Демиденко Л. М.

Староста групи

Іванова І. І.

« ___ » _____ 201__ року

Додаток К

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА**

(прізвище, ім'я та по батькові)

(тема магістерської дипломної роботи)

**СВО «Магістр»
спеціальність 051 «Економіка»**

РЕФЕРАТ
магістерської дипломної роботи на здобуття кваліфікації – «Магістр з економіки»

Полтава – 20__ року

Додаток Л

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

**НАОЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ
ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Іванова Миколи Петровича

на тему: «Формування та підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства» (на матеріалах сільськогосподарських підприємств Полтавського району)

Спеціальність 051 «Економіка»

СВО «Магістр»

Науковий керівний, к.е.н., доцент

Сосновська О. О.

Полтава – 20__ року

Додаток М

Зразок реферату магістерської дипломної роботи

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Іванов Микола Петрович

**ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ І НАПРЯМИ ЇХ
ЗБІЛЬШЕННЯ У ПІДПРИЄМСТВАХ**

**СВО «Магістр»
спеціальність 051 «Економіка»**

РЕФЕРАТ
магістерської дипломної роботи на здобуття кваліфікації – «Магістр з економіки»

Полтава – 2017 року

Магістерська дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел (76 найменувань), 7 додатків. Магістерська дипломна робота містить 40 таблиць, 10 рисунків, викладена на 109 сторінках.

Основний зміст роботи

У першому розділі «Теоретико-методологічні підходи до визначення фінансових результатів підприємств» визначено сутність фінансової діяльності підприємства опосередкованого через фінансовий механізм, опрацьовано теоретичні підходи до визначення поняття «фінансовий результат» та поняття «прибуток», їх класифікація, розкрито порядок формування фінансових результатів та чинники, що впливають на них, обґрунтовано методичні засади оцінки рівня прибутковості підприємств.

У другому розділі «Формування та напрями використання фінансових результатів підприємств» проведена економічна оцінка джерел формування фінансових результатів та факторний аналіз прибутковості сільськогосподарських підприємств. Для аналізу нами обрано 3 сільськогосподарських підприємства Полтавської області, базовим підприємством є ВСК «Злагода» Полтавського району.

У третьому розділі «Напрями збільшення фінансових результатів підприємств» проведено прогнозування рівня рентабельності підприємства з урахуванням низки чинників, запропоновано впровадження системи управління прибутком підприємств, розкрито напрями зменшення собівартості виробництва продукції та досліджено шляхи удосконалення збутової діяльності сільськогосподарських підприємств.

Висновки

Основною складовою високої ефективності господарської діяльності сільськогосподарських підприємств є відповідний фінансовий результат, значення якого може бути як позитивним, так і негативним. В умовах недостатньо стійкої економічної ситуації, високої вартості позикових ресурсів та низького рівня інноваційного розвитку, що притаманні на сьогоднішній день економіці України, отримання позитивних фінансових результатів є досить непростим завданням.

Проаналізувавши формування та використання фінансово-економічних результатів ВСК «Злагода» Полтавського району з теоретичної та практичної точки зору можна зробити наступні висновки:

Підприємство має зерновий виробничий напрям з розвинутим виробництвом технічних культур. Значення коефіцієнту спеціалізації становить 0,324, що свідчить про те, що підприємство має середній рівень спеціалізації.

У 2014 р. порівняно з 2010 р. у ВСК «Злагода» Полтавського району чистий дохід від реалізації продукції зріс у 3 рази і становив 56204 тис. грн., що складає 85,5 % доходу від реалізації. Операційні витрати підприємства за досліджуваний період зросли у 2,5 рази і дорівнюють 37996 тис. грн. У структурі операційних витрат найбільшу питому вагу займає собівартість реалізованої продукції – 91,9 %. Сума адміністративних витрат збільшилась на

12,3 %, інші операційні витрати – у 2,1 рази. При цьому витрати на збут зменшилися на 36,7 %. Відповідно, чистий прибуток підприємства зріс у 5,1 рази і становить 22444 тис. грн., що становить 39,9 % доходу від реалізації продукції і на 5,4 % перевищує валовий прибуток підприємства.

Протягом досліджуваного періоду рівень рентабельності продукції галузі рослинництва у ВСК «Злагода» Полтавського району збільшився на 37 в.п. до 61,2 %, що на 7,1 в.п. перевищує рентабельність рослинництва у СТОВ «Скіф», однак на 79,4 в.п. менше порівняно з ПП «Комунар». У ВСК «Злагода» Полтавського району нижчий рівень ефективності виробництва таких сільськогосподарських культур як кукурудза на зерно, соняшник та соя.

На основі здійснених досліджень пропонується ряд заходів, спрямованих на збільшення фінансових результатів ВСК «Злагода» Полтавського району Полтавської області:

1. Впровадити систему управління прибутком, яка представляє собою багаторівневу систему, що об'єднує три підсистеми: формування, розподіл, використання. Для кожної з цих підсистем характерні свої конкретні задачі та інструментарій їх досягнення.

2. Оптимізація посівної площі товарних сільськогосподарських культур за існуючих обмежень забезпечить одержання додаткового прибутку у розмірі 112,6 тис. грн.

3. За рахунок впровадження ресурсощадної технології виробництва озимої пшениці у ВСК «Злагода» Полтавського району економія витрат на пальному, витратах праці, амортизації та інших загальновиробничих витратах зумовить зменшення виробничої собівартості на 14,01 грн./ц або 18 % і становитиме 63,99 грн./ц. Відповідно рівень рентабельності виробництва продукції збільшиться на 45,2 в.п. і становить 166,7 %.

4. За рахунок впровадження більш продуктивних районованих сортів, підприємство додатково може отримати 891,85 тис. грн. прибутку від реалізації продукції рослинництва і забезпечить більш повне використання потенціалу земельних ресурсів.

5. Використовувати CRM-систему керування взаємовідносинами із клієнтами. Це програмне забезпечення, що дозволяє враховувати і аналізувати контакти зі споживачами і включає базу даних, яка містить оперативну інформацію про роботу з постійними і потенційними клієнтами. До основних завдань, які вирішують CRM-системи належать: збереження і цілісність клієнтської бази; підвищення ефективності продажів; підвищення ефективності маркетингу; високий рівень обслуговування клієнтів; звітність і аналіз діяльності.

6. Формувати стратегічну маркетингова політика для ВСК «Злагода» Полтавського району залежно від етапу життєвого циклу продукції. Запропоновано розподіл каналів реалізації зерна та соняшнику, що зумовить збільшення виручки від реалізації на 530,58 тис. грн.

Список публікацій здобувача

1. Іванов М. П. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства / М. П. Іванов // Матеріали науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та переддипломних фахових практик по напрямках підготовки (спеціальностях) «Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки студентів економічного профілю». Вип. 7. – Полтава: ПДАА, 2015. – С. 208 – 211.
2. Іванов М. П. Формування фінансових результатів сільськогосподарських підприємств / М. П. Іванов // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми інвестування та формування інвестиційного клімату в АПК». – Полтава: ПДАА. – 2015. – С. 199 – 200.

АНОТАЦІЯ

Іванов М. П. Формування та розподіл фінансових результатів і напрямки їх збільшення у підприємствах (на матеріалах ВСК «Злагода» Полтавського району). – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Магістерська дипломна робота на здобуття ступеня вищої освіти магістр зі спеціальності 051 «Економіка». – Полтавська державна аграрна академія, Полтава, 2017.

Досліджено теоретичні, методологічні та прикладні питання формування та використання фінансових результатів діяльності підприємства, здійснено діагностику чинників ефективності сільськогосподарського виробництва.

Обґрунтовано напрямки управління прибутком підприємства, резерви зменшення собівартості виробництва продукції на основі впровадження інноваційних технологій та напрямки удосконалення збутової політики.

Ключові слова: фінансовий результат, прибуток, собівартість, ціна реалізації, рівень рентабельності, прибутковість.

АННОТАЦИЯ

Иванов М. П. Формирование и распределение финансовых результатов и направления их увеличения в предприятиях (на материалах ПСК «Злагода» Полтавского района). – Квалификационная работа на правах рукописи.

Магистерская дипломная работа на получение степени высшего образования магистр за специальностью 051 «Экономика». – Полтавская государственная аграрная академия, Полтава, 2017.

Исследованы теоретические, методологические и прикладные вопросы формирования и использования финансовых результатов деятельности предприятия, осуществлено диагностику факторов эффективности сельскохозяйственного производства.

Обоснованы направления управления прибылью предприятия, резервы уменьшения себестоимости производства продукции на основе внедрения инновационных технологий и направления совершенствования сбытовой политики.

Ключевые слова: финансовый результат, прибыль, себестоимость, цена реализации, уровень рентабельности, прибыльность.

ANNOTATION

Ivanov M. The formation and financial results distribution and directions of the increase in the company (on materials of the PAC «Zlagoda» of the Poltava region). – Qualification work on the rights of the manuscript.

Master's thesis for the degree of Master of Higher Education 051 specialty «Economics». – Poltava State Agrarian Academy, Poltava, 2017.

Theoretical, methodological and practical issues of formation and use of financial results of the company, made the diagnosis efficiency factors of agricultural production.

The directions profit management company reserves reduce production costs through the introduction of innovative technologies and areas of improvement sales policy.

Keywords: financial result, profit, cost, sales price, profitability.